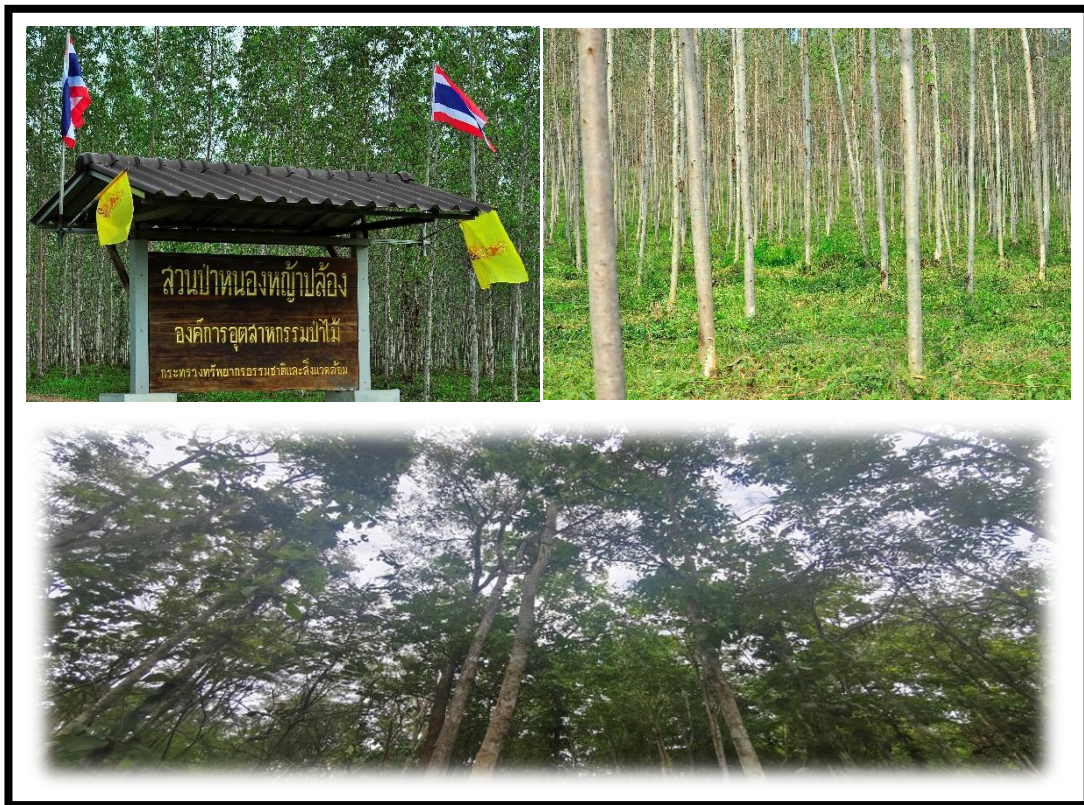

รายงานฉบับสมบูรณ์ (Final Report)

โครงการสำรวจความหลากหลายทางชีวภาพ
บริเวณพื้นที่เพื่อการอนุรักษ์สวนป่าหนองหญ้าปล้อง จังหวัดเพชรบุรี

โดย
องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ภาคกลาง องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้
กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
มิถุนายน 2568

บทสรุปผู้บริหาร

โดยทั่วไปความหลากหลายทางชีวภาพด้านพืช และสัตว์ จะพบสูงมากบริเวณพื้นที่ป่าไม้ ทำให้การศึกษาวิจัยด้านนี้ได้รับความสนใจ และได้รับการสำรวจเก็บข้อมูลอย่างมากมาย ส่งผลให้มีข้อมูลทางด้านนี้ค่อนข้างมาก ซึ่งง่ายต่อการสืบค้น อ้างอิง เพื่อนำไปประกอบการพิจารณาการทำงานทางด้านการอนุรักษ์ หรือการนำไปใช้ประโยชน์ในด้านอื่นๆ เป็นผลทำให้การดำรงอยู่ของพืช และสัตว์ ไม่สูญหายไปจากพื้นที่ป่าไม้ ขณะที่พื้นที่สวนป่าไม้เศรษฐกิจ ก็มีความสำคัญมากอีกพื้นที่หนึ่ง โดยเฉพาะพื้นที่สวนป่าไม้เศรษฐกิจที่อยู่ ภายใต้การดูแลรับผิดชอบขององค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ (อ.อ.ป.) ซึ่งเป็นหน่วยงานรัฐวิสาหกิจในสังกัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยในอดีตมีเป้าหมายทางด้านอุตสาหกรรมป่าไม้เป็นหลัก แต่ในปัจจุบัน อ.อ.ป. มีการบริหาร จัดการสวนป่าตามมาตรฐานการจัดการสวนป่าอย่างยั่งยืน ทั้งในส่วน ของมาตรฐานการจัดการสวนป่าอย่างยั่งยืนตามแนวทางขององค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ และมาตรฐานการจัดการสวนป่าอย่างยั่งยืนตามแนวทาง ของ Forest Stewardship Council (FSC) เป็นจุดเริ่มต้นของความยั่งยืนใน 3 ด้านคือ ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม และด้านสิ่งแวดล้อม ทำให้สวนป่าต่างๆ ในสังกัดของ อ.อ.ป. จะต้องดำเนินงานตามมาตรฐานการจัดการสวนป่าอย่างยั่งยืนดังกล่าว ทั้งนี้ สิ่งหนึ่งที่สวนป่าจะต้องดำเนินการ คือ การสำรวจเก็บข้อมูลพื้นฐานทางด้านความหลากหลายทางชีวภาพภายในพื้นที่สวนป่า เพื่อใช้ข้อมูลที่ได้จากการสำรวจมาเป็นแนวทางในการวางแผนการบริหารจัดการสวนป่า ให้เป็นสวนป่าเศรษฐกิจที่ยั่งยืนต่อไป

การสำรวจความหลากหลายทางชีวภาพครั้งนี้ เป็นการสำรวจในพื้นที่สวนป่าหนองหญ้าปล้อง ซึ่งมีพื้นที่รับผิดชอบ 2,905.64 ไร่ มีการปลูกสร้างสวนป่าไม้สัก ไม้ยูคาลิปตัส และยางพารา พื้นที่ทั่วไปไม่มีพื้นที่ราบเนินเขา ดินเนินเขาจะมีลูกวังผสมอยู่และมีดินปนกรวดทราย ดินมีความเป็นกรดถึงเป็นกลาง การระบายน้ำดี ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ใช้วิธีการสำรวจทั้งชนิดพันธุ์พืชและสัตว์ป่าตามหลักวิชาการโดยคณะผู้สำรวจที่มีความเชี่ยวชาญด้านป่าไม้และสัตว์ป่า จากการสำรวจดังกล่าวทำให้ทราบว่า ในพื้นที่สำรวจไม่พบชนิดพรรณพืชที่ถูกจัดอยู่ในกลุ่มสถานภาพที่หายาก ถูกคุกคาม และใกล้สูญพันธุ์ และไม่พบชนิดพันธุ์สัตว์ป่าที่ถูกจัดอยู่ในกลุ่มสถานภาพที่หายาก ถูกคุกคาม และใกล้สูญพันธุ์เช่นเดียวกัน โดยชนิดพันธุ์ที่พบส่วนใหญ่เป็นกลุ่มที่มีสถานภาพเป็นกังวลน้อยที่สุด หรือมีข้อมูลไม่เพียงพอ อย่างไรก็ตาม พบว่ามีสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม นก และสัตว์เลื้อยคลานบางชนิดมีรายชื่อเป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง ซึ่งจากการพิจารณาสถานภาพสัตว์ป่า ทำให้ทราบว่าพื้นที่สวนป่าหนองหญ้าปล้อง มีสัตว์ป่าที่มีสถานภาพการอนุรักษ์ที่สำคัญหลายชนิด ดังนั้น การดำเนินการสำรวจทรัพยากรสัตว์ป่าในพื้นที่จึงมีความสำคัญที่ต้องเร่งดำเนินการสำรวจอย่างต่อเนื่อง เพื่อเป็นประโยชน์ในการรวบรวมฐานข้อมูลสัตว์ป่า และสามารถนำไปสู่การจัดการพื้นที่ให้เหมาะสมต่อการดำรงอยู่ของสัตว์ป่าแต่ละกลุ่มต่อไป

ประธานคณะสำรวจ

มิถุนายน 2568

สารบัญ

	หน้า
สารบัญ	i
สารบัญภาพ	iii
สารบัญตาราง	iv
บทที่ 1 หลักการและเหตุผล	
1. ประวัติองค์การอุตสาหกรรมป่าไม้	1
1.1 วัตถุประสงค์การจัดตั้งองค์การอุตสาหกรรมป่าไม้	2
2. การจัดทำการรับรองการจัดการป่าไม้	2
2.1 วัตถุประสงค์	4
2.2 เป้าหมาย	4
2.3 พื้นที่ดำเนินการ	5
2.4 ขอบเขตการดำเนินงาน	5
บทที่ 2 ข้อมูลพื้นฐานพื้นที่ศึกษา	
1. สวนป่าหนองหญ้าปล้อง จังหวัดเพชรบุรี	6
2. ลักษณะภูมิประเทศ	8
3. สภาพภูมิอากาศ	8
4. ลักษณะทางปฐพีวิทยา	8
5. ลักษณะทางสังคม	8
6. ทรัพยากรป่าไม้	8
7. ทรัพยากรสัตว์ป่า	8
บทที่ 3 วิธีการศึกษา	
1. การศึกษาโครงสร้างป่าและองค์ประกอบพรรณพืช	10
2. การศึกษาความหลากหลายของสัตว์ป่า	12

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการศึกษา	
1. บทนำ	16
2. ความหลากหลายพรรณพืชป่า	17
3. ความหลากหลายสัตว์ป่า	24
บทที่ 5 สรุป	
5.1 ความหลากหลายทางชีวภาพพรรณพืช (Plant diversity)	30
5.2 ความหลากหลายทางชีวภาพสัตว์ป่า (Wildlife diversity)	30
เอกสารอ้างอิง	31
ภาคผนวก	32
คณะสำรวจ	65

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่	
1 แสดงจุดพิกัดเก็บตัวอย่างความหลากหลายทางชีวภาพสวนป่าหนองหญ้าปล้อง	17
2 สถานภาพ (status) ของพรรณพืชที่สำรวจพบในพื้นที่อนุรักษ์	19
3 แสดงจำนวนชนิดของทรัพยากรสัตว์ป่าในแต่ละประเภทพื้นที่อนุรักษ์สวนป่าหนองหญ้าปล้อง	25
4 สถานภาพของสัตว์ป่าที่สำรวจพบในพื้นที่สวนป่าหนองหญ้าปล้อง	29
 ตารางผนวก	
1 รายชื่อพรรณไม้และค่าดัชนีความสำคัญ (importance value index, IVI) ในระดับไม้ต้น (Tree)	33
2 รายชื่อพรรณไม้และค่าดัชนีความสำคัญ (importance value index, IVI) ในระดับไม้หนุม (Sapling)	36
3 รายชื่อพรรณไม้และค่าดัชนีความสำคัญ (importance value index, IVI) ในระดับกล้าไม้ (Seedling)	38
4 ชนิดสัตว์เลื้อยลูกด้วยนมที่สำรวจพบบริเวณพื้นที่พื้นที่ป่าอนุรักษ์ สวนป่าหนองหญ้าปล้อง	39
5 ชนิดนกที่สำรวจพบบริเวณพื้นที่พื้นที่ป่าอนุรักษ์ สวนป่าหนองหญ้าปล้อง	42
6 ชนิดสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกที่สำรวจพบบริเวณพื้นที่พื้นที่ป่าอนุรักษ์ สวนป่าหนองหญ้าปล้อง	49
7 ชนิดสัตว์เลื้อยคลานที่สำรวจพบบริเวณพื้นที่พื้นที่ป่าอนุรักษ์ สวนป่าหนองหญ้าปล้อง	51

สารบัญภาพ

หน้า

ภาพที่

1	แผนที่การใช้ประโยชน์ที่ดินในสวนป่าหนองหญ้าปล้อง	7
2	ลักษณะของแปลงตัวอย่างเก็บข้อมูลโครงสร้างและองค์ประกอบพรรณพืช	10
3	ลักษณะพื้นที่ศึกษาที่เป็นพื้นที่ป่าอนุรักษ์ สวนป่าหนองหญ้าปล้อง	16
4	แผนที่แสดงจุดสำรวจ ในพื้นที่อนุรักษ์ สวนป่าหนองหญ้าปล้อง	18
5	การสำรวจความหลากหลายสัตว์ป่าทั้ง 4 กลุ่ม ในพื้นที่สวนป่าหนองหญ้าปล้อง	24

ภาพผนวกที่

1	ชนิดพรรณไม้เด่นบางชนิดในพื้นที่สวนป่าหนองหญ้าปล้อง	55
2	สัตว์เลื้อยลูกด้วนมบางชนิดที่พบในพื้นที่สวนป่าหนองหญ้าปล้อง	59
3	นกบางชนิดที่สำรวจพบในพื้นที่สวนป่าหนองหญ้าปล้อง	60
4	สัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกบางชนิดที่สำรวจพบในพื้นที่สวนป่าหนองหญ้าปล้อง	64
5	สัตว์เลื้อยคลานบางชนิดที่สำรวจพบในพื้นที่สวนป่าหนองหญ้าปล้อง	65

1. ประวัติองค์การอุตสาหกรรมป่าไม้

ในอดีตประเทศไทยเคยได้ชื่อว่า มีป่าไม้อุดมสมบูรณ์ โดยเฉพาะในภาคเหนือเป็นแหล่งไม้สักอันมีค่าที่ดึงดูดให้คนมาตัดไม้ออกมาใช้สอยและจำหน่ายกันอย่างแพร่หลายทั้งในและต่างประเทศ เดิมนั้นสัมปทานการทำไม้และการแปรรูปไม้ล้วนตกอยู่ในมือของชาวต่างชาติแทบทั้งสิ้น จนมาถึง ปี พ.ศ.2455 สมัยที่ Mr. W.F. Lloyd เป็นเจ้ากรมป่าไม้ ได้พิจารณาเห็นว่ารัฐบาลไทยควรจะทำไม้สักออกจากป่าและทำการค้าไม้สักเองบ้าง เพื่อให้พนักงานได้มีความรู้ความชำนาญ ด้านการทำไม้ จะได้ตรวจตราและควบคุมการทำไม้ของเอกชนได้ ขณะเดียวกันก็ยังเป็นการช่วยรักษาระดับราคาไม้ในตลาดไม่ให้ผันแปรไปตามความพอใจของพ่อค้ารายใหญ่ อีกทั้งยังทำให้หน่วยงานราชการได้รับความสะดวกจากการซื้อขายในระหว่างราชการด้วยกันเองในราคาที่เป็นธรรม และได้ไม้คุณภาพดี ด้วยดำรินี้กรมป่าไม้จึงได้เริ่มทำไม้สักเองที่ป่าแม่แฮด จังหวัดแพร่ และล่องลงมาขายที่ปากน้ำโพ จังหวัดนครสวรรค์ จากนั้นได้ขยายการทำไม้ในป่าอื่นๆ เพิ่มเติมตามกำลังของเจ้าหน้าที่ ภายหลังการเปลี่ยนแปลงการปกครองแผ่นดินเมื่อปี พ.ศ. 2475 กระทรวงเศรษฐกิจ ซึ่งเป็นต้นสังกัดของกรมป่าไม้ในขณะนั้น ได้มีพระราชกฤษฎีกาการจัดระเบียบราชการในกระทรวงเศรษฐกิจ พ.ศ. 2476 กำหนดให้ตั้งกองทำไม้ ขึ้นเป็นราชการส่วนกลาง สังกัดกรมป่าไม้ เพื่อทำไม้สักออกจำหน่ายเป็นรัฐพาณิชย์โดยตรง ซึ่งในระยะแรกของการดำเนินงานประสบปัญหาการขาดแคลนทุนทรัพย์ที่จะนำมาใช้จ่ายในด้านต่าง ๆ รวมถึงเงินเดือนของพนักงาน เนื่องจากกระทรวงการคลังได้ตัดเงินงบประมาณของกองทำไม้ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม พ.ศ.2490 เป็นต้นมา ดังนั้นจึงมีทรัพย์สินที่รับมาจากกองทำไม้เดิมพร้อมกับการทำสัมปทานการทำไม้สักตลอดจนไม้ซุงสักที่มีทั้งหมดในขณะนั้น

ต่อมาคณะรัฐมนตรีในขณะนั้นจึงมีมติให้ยุบกองทำไม้และจัดตั้งองค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ขึ้นแทน เมื่อวันที่ 1 มกราคม พ.ศ.2490 โดยให้เป็นส่วนงานในสังกัดกรมป่าไม้ มีภารกิจหลักด้านการทำไม้ ขณะเดียวกันก็ให้รับเอางานแปรรูปไม้ของโรงเลื่อยจักร และงานเก็บหาของป่าบางชนิดซึ่งอยู่ในความควบคุมของกรมป่าไม้ขณะนั้นมาดำเนินการด้วย ผู้บริหารและพนักงานในยุคบุกเบิกของสมัยนั้นก็ได้พยายามขวนขวายร่วมกันทำงานจนองค์กรค่อยๆ ตั้งตัวได้ในที่สุดและมั่นคงขึ้น ประจวบกับเป็นช่วงจังหวะที่สัมปทานป่าไม้ของบริษัทต่างชาติในป่าต่างๆ สิ้นอายุลง และรัฐบาลมีนโยบายจะทำป่าไม้สักเองให้มากยิ่งขึ้น จึงเห็นสมควรที่จะยกองค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ขึ้นเป็นนิติบุคคล เพื่อให้มีอำนาจหน้าที่กว้างขวาง ดำเนินการได้โดยเอกเทศ มีความคล่องตัวในการทำงานได้สะดวก รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้จึงมีสถานะเป็นนิติบุคคลตั้งแต่นั้นมา (องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ 2562)

1.1 วัตถุประสงค์การจัดตั้งองค์การอุตสาหกรรมป่าไม้

องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ (อ.อ.ป.) เดิมเป็นหน่วยงานในสังกัดกรมป่าไม้โดยจัดตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 1 มกราคม พ.ศ.2490 โดยมีภารกิจหลักการทำไม้ ซึ่งในเวลาต่อมารัฐบาลมีนโยบายจะทำป่าไม้สักให้มากยิ่งขึ้น และยกสถานะองค์การอุตสาหกรรมป่าไม้เป็นนิติบุคคล จึงได้ตราพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การอุตสาหกรรมป่าไม้เป็นรัฐวิสาหกิจให้ขึ้นตรงกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เมื่อวันที่ 25 กรกฎาคม พ.ศ. 2499 โดยพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ พ.ศ. 2499 แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ.2517, พ.ศ.2533 และพ.ศ. 2542 ต่อมาได้มีพระราชกฤษฎีกา จัดตั้งองค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ (ฉบับที่ 5) วันที่ 27 สิงหาคม พ.ศ.2546 ให้โอนองค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ไปเป็นรัฐวิสาหกิจ สังกัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยมีวัตถุประสงค์ในการจัดตั้ง มี 6 ประการ ดังนี้คือ

- 1) อำนวยบริการแก่รัฐและประชาชนในการอุตสาหกรรมป่าไม้
- 2) ประกอบธุรกิจเกี่ยวกับอุตสาหกรรมป่าไม้ เช่น เกี่ยวกับการทำไม้และเก็บหาของป่า แปรรูปไม้อัดไม้ อัดน้ำยาไม้ และประดิษฐ์ หรือผลิตวัตถุหรือสิ่งของจากไม้ และของป่า และธุรกิจที่ต่อเนื่องคล้ายคลึงกัน รวมทั้งอุตสาหกรรมอื่นใดที่เกี่ยวข้องด้วยไม้หรือของป่า
- 3) ปลูกสร้างสวนป่า คุ้มครองรักษาไม้ และบุงบุงป่าไม้เพื่อประโยชน์แก่การป่าไม้ ไม่ว่าจะเป็นการดำเนินการเองหรือเป็นการดำเนินการเพื่อช่วยเหลือรัฐ
- 4) วิจัย ค้นคว้า และทดลองเกี่ยวกับผลผลิต และผลิตภัณฑ์ในด้านอุตสาหกรรมป่าไม้
- 5) ดำเนินกิจการเกี่ยวกับการเผยแพร่ความรู้ การปลูกฝังทัศนคติ และความสำนึกในการคุ้มครองดูแลรักษาบุงบุง และพัฒนาทรัพยากรป่าไม้ รวมทั้งการจัดหาที่พัก การอำนวยความสะดวก หรือการให้บริการในกิจการที่เกี่ยวกับการพัฒนาหรือกิจการอื่นใด เพื่อประโยชน์แก่การดำเนินการดังกล่าว
- 6) ดำเนินธุรกิจ หรือกิจการอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือเพื่อประโยชน์แก่กิจการขององค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ (อ.อ.ป.)

2. การจัดทำารับรองการจัดการป่าไม้

องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ (อ.อ.ป.) เป็นรัฐวิสาหกิจ สังกัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งที่สำคัญประการหนึ่งก็คือ ปลูกสร้างสวนป่า คุ้มครองรักษาป่าไม้ และบุงบุงป่าไม้เพื่อประโยชน์แก่การป่าไม้ ไม่ว่าจะเป็นการดำเนินการเองหรือเป็นการดำเนินการเพื่อช่วยเหลือรัฐ โดยได้กำหนดพันธกิจด้านธุรกิจ ประกอบด้วย การพัฒนาที่ดินสวนป่า โดยอนุรักษ์และพัฒนาให้เป็นสวนป่าเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน เพื่อให้ภาคการป่าไม้ (Forestry Sector) เป็นรากฐานการผลิตและบริการส่งเสริมการปลูกไม้เศรษฐกิจภาคเอกชน ชุมชนท้องถิ่นอย่างครบวงจร เพื่อตอบสนองความต้องการใช้ไม้ของประเทศอย่างพอเพียงและยั่งยืน ส่งเสริมและสนับสนุนธุรกิจอุตสาหกรรมไม้ เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มและธุรกิจบริการที่มีป่าไม้เป็นพื้นฐานให้ประชาชนได้รับบริการที่ได้มาตรฐาน มีการจัดการด้านการตลาดอย่างครบวงจร พัฒนาระบบและสร้างกลไกการตลาดไม้เศรษฐกิจอย่างเป็นธรรม เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับผู้ลงทุนปลูกไม้เศรษฐกิจ สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาเกี่ยวกับการปลูกและใช้ประโยชน์ไม้เศรษฐกิจ เพื่อให้การปลูกไม้เศรษฐกิจได้รับผลตอบแทนที่คุ้มค่าและยั่งยืน และพันธกิจด้านบริการสังคม ประกอบด้วย การพัฒนาชุมชนท้องถิ่นโดยใช้สวน

ป่าเป็นฐานในการดำเนินงานช่วยเหลือสร้างงานสร้างอาชีพให้แก่เกษตรกรรอบเขตสวนป่าตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง อนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยประชาชนมีส่วนร่วม

ปัจจุบันทั่วโลกให้ความสำคัญกับปริมาณป่าไม้ที่ลดลง รวมทั้งมีการใช้ไม้และส่วนประกอบอื่นๆ จากต้นไม้ ผลิตภัณฑ์และวัสดุที่มาจากป่า ได้มาจากการดำเนินการที่ไม่ถูกต้องตามกฎหมายและสิทธิต่างๆ อีกทั้งยังไม่มีการจัดการที่ถูกต้องเพื่อให้มีปริมาณไม้ที่พอใช้ และสามารถส่งเสริมการอนุรักษ์ไปพร้อมกัน (บุศราวัลย์, 2551) กลุ่มองค์กรเอกชนจากทั่วโลก อาทิ กลุ่มอนุรักษ์ป่าไม้และสิ่งแวดล้อม ผู้ค้าไม้ ผู้ผลิตสินค้าไม้ กลุ่มชนพื้นเมือง และองค์กรผู้ให้การรับรองไม้และผลิตภัณฑ์จากไม้ จึงจัดตั้งองค์กร FSC หรือ Forest Stewardship Council ขึ้นในปี พ.ศ. 2536 เพื่อกำหนดมาตรฐานระบบการให้การรับรองด้านการจัดการป่าไม้ และผลิตภัณฑ์ที่มีส่วนประกอบของไม้หรือผลิตภัณฑ์อื่นๆ ที่ได้จากป่า โดยให้ความสำคัญทั้งด้านสิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ และสังคม ทั้งนี้จะมีการประทับเครื่องหมาย FSC เป็นสัญลักษณ์หรือใบรับรอง สำหรับผลิตภัณฑ์หรือป่าไม้ที่มีใบรับรองหรือมีโลโก้ FSC นั้น สามารถรับประกันได้ว่าเป็นไม้ และผลิตภัณฑ์ที่ใช้ไม้จากป่าธรรมชาติ หรือแปลงปลูกป่าที่มีการจัดการป่าอย่างถูกต้องตามหลักการที่เป็นที่ยอมรับในระดับนานาชาติ มิได้มาจากการทำลายป่าธรรมชาติ ในส่วนของการรับรองป่าไม้ แบ่งเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้ กลุ่มแรก คือ การรับรองการจัดการป่าไม้ (Forest Management Certificate) การดำเนินการดังกล่าวเหมาะสำหรับผู้ประกอบการที่ดำเนินการในเรื่องป่าไม้ สวนป่า ทรัพยากรป่าไม้ ป่าธรรมชาติ และกลุ่มที่สองคือ Chain of Custody Certificate หรือ COC เป็นการควบคุมการเคลื่อนย้ายไม้จากสวนป่าไปยังจุดหมายปลายทางสุดท้ายที่ไม้ไปอยู่จนถึงมือผู้ซื้อในตลาดไม้โลก ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความยั่งยืนตลอดเส้นทางดังกล่าว ซึ่งเหมาะสำหรับผู้ประกอบการที่ใช้ผลิตภัณฑ์จากไม้ เช่น ผู้ผลิตเฟอร์นิเจอร์ โรงพิมพ์ อุตสาหกรรมเยื่อกระดาษ และอุตสาหกรรมเกี่ยวกับไม้ เป็นต้น

ปัจจุบันพื้นที่ป่าที่ได้รับการรับรองจาก FSC เพิ่มขึ้น ทั้งนี้เนื่องมาจากการที่ทั่วโลกต่างให้ความสนใจในการจัดการป่าไม้ให้เป็นไปตามมาตรฐานที่ FSC กำหนด รวมทั้งประเทศไทยด้วยเช่นกัน การได้รับการรับรองจาก FSC เป็นการสร้างโอกาสทางการค้าและการส่งออกผลผลิตไม้และสินค้าที่ทำจากไม้ไปยังประเทศต่างๆ ที่มีข้อกำหนดและกรอบที่สำคัญเกี่ยวกับการรับรองพื้นที่ปลูกป่า (Forest Certification) ยิ่งไปกว่านั้นยังเป็นเครื่องมือและหลักประกันด้านการจัดการป่าไม้อย่างยั่งยืน สร้างรายได้ให้ชุมชนชาวชนบท รักษาสภาพแวดล้อมให้กับองค์กรได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้ การจัดการป่าไม้ตามแนวทาง FSC ยังช่วยส่งเสริมในด้านการเพิ่มพูนความหลากหลายทางชีวภาพ ความหลากหลายในชั้นอายุของต้นไม้ ก่อให้เกิดการอนุรักษ์พื้นที่ป่าไม้ และช่วยลดผลกระทบต่อบริเวณป่าธรรมชาติที่อยู่ใกล้เคียงได้ในระดับหนึ่ง

เพื่อให้การดำเนินงานขององค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ (ออป.) บรรลุตามวัตถุประสงค์และพันธกิจที่ตั้งไว้ องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ จึงได้มีการดำเนินกิจกรรมและโครงการต่างๆ มาอย่างต่อเนื่อง และการดำเนินการที่นับว่ามีความสำคัญประการหนึ่ง ก็คือ การจัดทำระบบการจัดการสวนป่าอย่างยั่งยืน เพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐานของ Forest Stewardship Council (FSC) ซึ่งมีหลักเกณฑ์ และดัชนีชี้วัดที่ทางองค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ต้องดำเนินการเพื่อให้เป็นไปตามข้อกำหนดของ FSC อยู่หลายประการ ซึ่งการกันพื้นที่ของสวนป่าไว้ประมาณร้อยละ 10 ของพื้นที่สวนป่า นับว่าเป็นหนึ่งในกฎเกณฑ์สำคัญ เพื่อคงพื้นที่ดังกล่าวไว้

สำหรับการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพ (biodiversity) ทั้งพืชพรรณและสัตว์ป่าของภูมิภาคให้ดำรงอยู่ในสภาพแวดล้อมตามธรรมชาติต่อไปได้อย่างสมดุลกับการดำเนินกิจการการทำไม้

ดังนั้น การสำรวจ และรวบรวมข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพภายในพื้นที่อนุรักษ์ไว้ของแต่ละสวนป่าจึงมีความสำคัญ และมีความจำเป็นเร่งด่วนที่ต้องดำเนินการเพื่อให้เป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับการจัดการสวนป่าอย่างยั่งยืนตามหลักเกณฑ์ของ FSC ในปีงบประมาณ 2568 เพื่อให้ดำเนินการสำรวจและรวบรวมข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพในพื้นที่สวนป่าภายใต้การดูแลขององค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ สำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ต่อไป

2.1 วัตถุประสงค์

2.1.1 เพื่อรวบรวม และสำรวจข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพพืชพรรณและสัตว์ป่าในพื้นที่เพื่อการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพของสวนป่า

2.2 เป้าหมาย

2.2.1 เพื่อการรวบรวม และสำรวจข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพพืชพรรณและสัตว์ป่าในพื้นที่เพื่อการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพของสวนป่า และจัดทำรายงานผลการสำรวจความหลากหลายทางชีวภาพพืชพรรณและสัตว์ป่า ภายในพื้นที่อนุรักษ์ของสวนป่าเป้าหมายโครงการฯ โดยการมีส่วนร่วมของเจ้าหน้าที่ ออป. และชุมชนท้องถิ่น อันเป็นการสนับสนุนการดำเนินงานของ ออป. ในการวางแผนการบริหารจัดการด้านการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพและพัฒนาการใช้ประโยชน์โดยชุมชนบนฐานความหลากหลายของทรัพยากรในท้องถิ่น เป็นแหล่งศึกษาทางธรรมชาติเพื่อให้เกิดความตระหนักและเห็นคุณค่าความสำคัญของทรัพยากรความหลากหลายทางชีวภาพ ตลอดจนเพื่อเป็นการรวบรวมข้อมูลพื้นฐานสำหรับการจัดการสวนป่าอย่างยั่งยืนตามหลักเกณฑ์ของ FSC

2.3 พื้นที่ดำเนินการ

สวนป่าหนองหญ้าปล้อง (โครงการ 4) สังกัดองค์การอุตสาหกรรมป่าไม้เขตบ้านโป่ง ได้รับมอบพื้นที่จากบริษัทเพชรบุรีทำไม้ จำกัด เมื่อวันที่ 3 กรกฎาคม 2533 จำนวน เนื้อที่ 2,905.64 ไร่ โดยแบ่งเป็น แปลงปี 2523 เนื้อที่ 750 ไร่ แปลงปี 2524 เนื้อที่ 1377.58 ไร่ และแปลงปี 2525 เนื้อที่ 778.06 ไร่ ชนิดไม้ สำโรง, ก้ามปู, มะฮอกกานี, สีเสียด, สะเดา และมะขาม (ระยะปลูก 4X4 มีเปอร์เซ็นต์รอดตายในสวนป่า 30.14 เปอร์เซ็นต์ เนื้อที่ 750 ไร่) ยูคาลิปตัส, สนทะเล, มะม่วง, และกระถินยักษ์ (ระยะปลูก 2X4 มีเปอร์เซ็นต์รอดตายในสวนป่า 27.75 เปอร์เซ็นต์ เนื้อที่ 2155.64 ไร่) ปัจจุบันสวนป่าหนองหญ้าปล้องที่ตั้ง 243 หมู่ 4 ต. ท่าตะคร้อ อ.หนองหญ้าปล้อง จ.เพชรบุรี ได้ดำเนินการปลูกสร้างสวนป่าไม้ดีมีค่า ชนิดไม้ยูคาลิปตัส โดยมี Productive Area 1,013.450 ไร่, Non-Productive Area 901.95 ไร่ แบ่งเป็น Conditional Area 713.160 ไร่ และ Other Area 72.950 ไร่, Conservation Area 621.740 ไร่

2.4 ขอบเขตการดำเนินงาน

2.4.1 รวบรวมข้อมูลทุติยภูมิด้านความหลากหลายทางชีวภาพของพื้นที่เป้าหมายเพื่อจำแนกทางอนุกรมวิธาน และนิเวศวิทยา รวมถึงวิเคราะห์สถานภาพของสิ่งมีชีวิต โดยเน้นชนิดพันธุ์หายาก ใกล้สูญพันธุ์ ชนิดพันธุ์เฉพาะถิ่น และชนิดพันธุ์ต่างถิ่น (หากมีการรายงานหรือสำรวจพบ) รวมถึงสำรวจข้อมูลภาคสนามเพิ่มเติมในพื้นที่ที่ไม่ปรากฏการรายงานความหลากหลายทางชีวภาพพรรณพืชและสัตว์ป่า

2.4.2 ระบุพื้นที่ที่สำคัญของชนิดพันธุ์พืชและสัตว์ที่ใกล้สูญพันธุ์ ชนิดพันธุ์เฉพาะถิ่น ชนิดพันธุ์ต่างถิ่น (หากมีการรายงานหรือสำรวจพบ) และชนิดพันธุ์ที่มีการรายงานการพบใหม่

2.4.3 ขั้นตอนการศึกษาภาคสนาม จะแบ่งวิธีการสำรวจความหลากหลายทางชีวภาพออกเป็น 2 กลุ่ม คือ

- 1) ความหลากหลายของพรรณพืช
- 2) ความหลากหลายของสัตว์ป่า

1. สวนป่าหนองหญ้าปล้อง จังหวัดเพชรบุรี

สวนป่าหนองหญ้าปล้อง (โครงการ 4) สังกัดองค์การอุตสาหกรรมป่าไม้เขตบ้านโป่ง ได้รับมอบพื้นที่จาก บริษัทเพชรบุรีทำไม้ จำกัด เมื่อวันที่ 3 กรกฎาคม 2533 จำนวน เนื้อที่ 2,905.64 ไร่ โดยแบ่งเป็น แปลงปี 2523 เนื้อที่ 750 ไร่ แปลงปี 2524 เนื้อที่ 1377.58 ไร่ และแปลงปี 2525 เนื้อที่ 778.06 ไร่ ชนิดไม้ สำโรง, ก้ามปู, มะฮอกกานี, สีสียด, สะเดา และมะขาม (ระยะปลูก 4X4 มีเปอร์เซ็นต์รอดตายในสวนป่า 30.14 เปอร์เซ็นต์ เนื้อที่ 750 ไร่) ยูคาลิปตัส, สนทะเล, มะม่วง, และกระถินยักษ์ (ระยะปลูก 2X4 มีเปอร์เซ็นต์รอดตายในสวนป่า 27.75 เปอร์เซ็นต์ เนื้อที่ 2155.64 ไร่) ปัจจุบันสวนป่าหนองหญ้าปล้องที่ตั้ง 243 หมู่ 4 ต. ท่าตะคร้อ อ.หนองหญ้าปล้อง จ.เพชรบุรี ได้ดำเนินการปลูกสร้างสวนป่าไม้ดีมีค่า ชนิดไม้ยูคาลิปตัส โดยมี Productive Area 1,013.450 ไร่, Non-Productive Area 901.95 ไร่ แบ่งเป็น Conditional Area 713.160 ไร่ และ Other Area 72.950 ไร่, Conservation Area 621.740 ไร่ (ภาพที่ 1)

อาณาเขตติดต่อ

อำเภอหนองหญ้าปล้องตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือของจังหวัดเพชรบุรี มีอาณาเขตติดต่อกับเขตปกครองใกล้เคียง ดังนี้

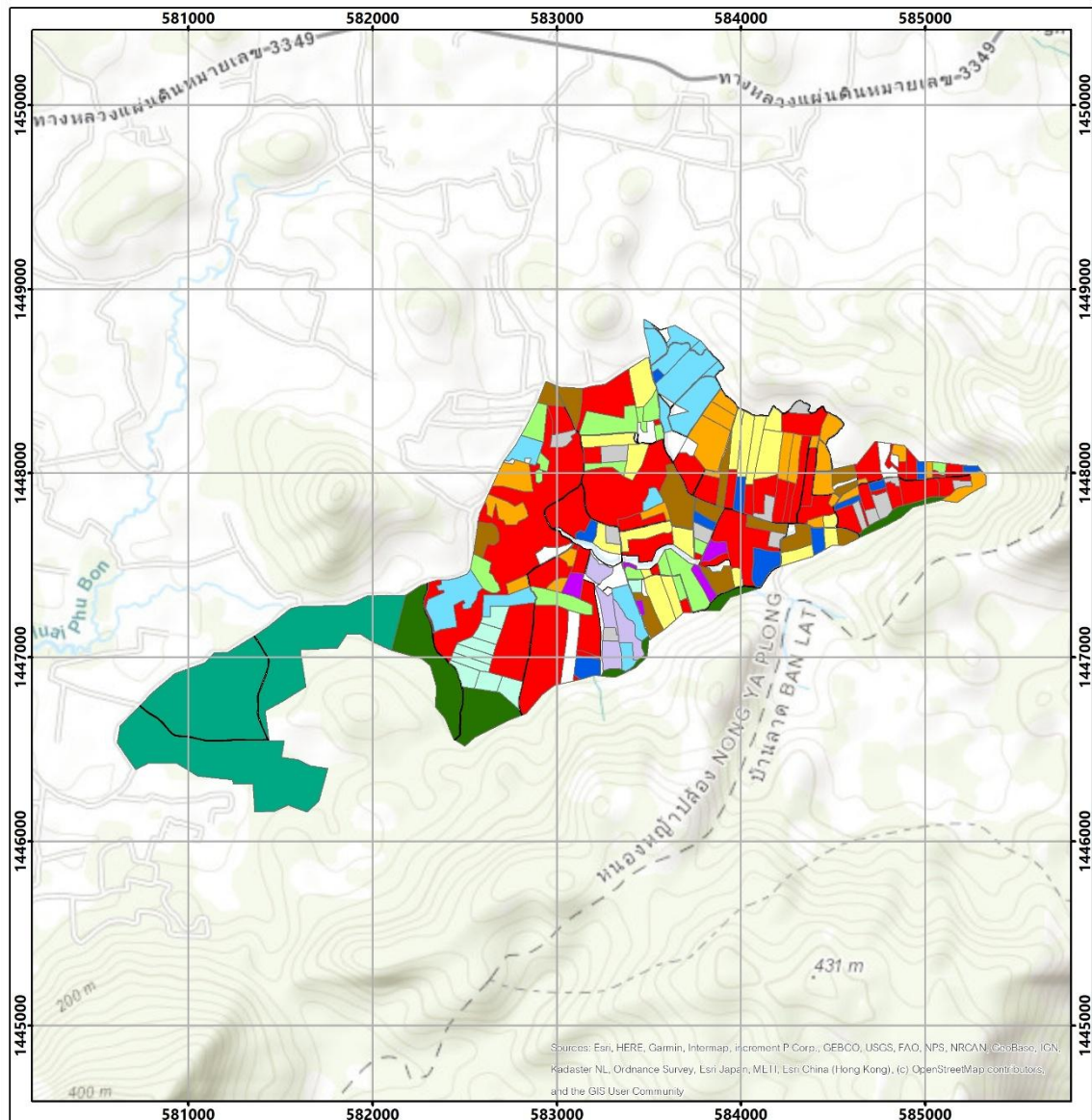
ทิศเหนือ ติดต่อกับอำเภอบ้านคาและอำเภอปากท่อ (จังหวัดราชบุรี)

ทิศตะวันออก ติดต่อกับอำเภอเขาย้อยและอำเภอบ้านลาด

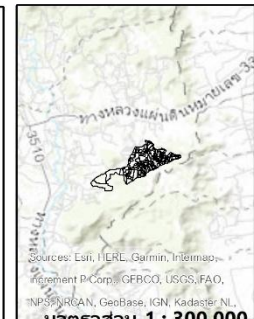
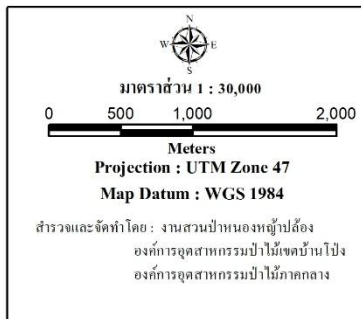
ทิศใต้ ติดต่อกับอำเภอแก่งกระจาน

ทิศตะวันตก ติดต่อกับเขตตะนาวศรี (ประเทศพม่า)

แผนที่แสดงการใช้ประโยชน์ สวนป่าหนองหญ้าปล้อง อำเภอหนองหญ้าปล้อง จังหวัดเพชรบุรี
องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้เขตบ้านโป่ง องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ภาคกลาง องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้

สัญลักษณ์	
	ขอบเขตสวนป่า
	พื้นที่ราษฎรถือครอง
	พื้นที่ป่าธรรมชาติ
	พื้นที่อนุรักษ์
	คูหาปลัด 2550/2524-25
	คูหาปลัด 2558/2524-25
	คูหาปลัด 2564/2524-25
	คูหาปลัด 2554/2524-25
	คูหาปลัด 2560/2524-25
	คูหาปลัด 2561/2524-25
	คูหาปลัด 2562/2524-25
	คูหาปลัด 2559/2524-25
	คูหาปลัด 2565/2524-25
	คูหาปลัด 2566/2524-25

ภาพที่ 1 แผนที่การใช้ประโยชน์ที่ดินในสวนป่าหนองหญ้าปล้อง จังหวัดเพชรบุรี

2. ลักษณะภูมิประเทศ

ภูมิประเทศเป็นที่ราบเนินเขา ดินเนินเขาจะมีลูกรังผสมอยู่และมีดินปนกรวดทราย มีลำห้วยแม่ประจันต์ ไหลผ่าน และ ลำห้วยพุตะเคียนไหลผ่าน และจะมีน้ำน้อยในฤดูแล้ง ฤดูฝนจะมีน้ำมากและท่วมพื้นที่อย่างรวดเร็ว (องค์การบริหารส่วนตำบลท่าตะคร้อ อำเภอหนองหญ้าปล้อง จังหวัดเพชรบุรี, 2560)

3. ลักษณะภูมิอากาศ(กรมทรัพยากรธรณี, 2557)

ฤดูร้อน - ช่วงระยะเวลาตั้งแต่เดือน มีนาคม ถึงเดือน มิถุนายน

ฤดูฝน - ช่วงระยะเวลาตั้งแต่เดือน กรกฎาคม ถึงเดือน ตุลาคม

ฤดูหนาว - ช่วงระยะเวลาตั้งแต่เดือน พฤศจิกายน ถึงเดือน กุมภาพันธ์

4. ลักษณะทางปฐพีวิทยา

สภาพดินส่วนใหญ่เป็นดินตื้นถึงกึ่งหินหรือเศษหิน และอาจพบชั้นหินพื้นภายในความลึก 150 ซม. จากผิวดิน ปฏิกิริยาดินเป็นกรดถึงเป็นกลาง การระบายน้ำดี ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ (สำนักสำรวจดินและวางแผนการใช้ที่ดิน, 2548)

5. ลักษณะทางสังคม

สวนป่าหนองหญ้าปล้อง มีหมู่บ้าน/ชุมชนรอบๆสวนป่า ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย จากการปลูกสร้างสวนป่า จำนวน 3 หมู่บ้านในท้องที่ต่างๆ ดังนี้

2.5.1 หมู่บ้านบ้านสามเรือน ประชากรชาย 445 ประชากรหญิง 453 มีโรงเรียนบ้านสามเรือนและวัดป่าเขารักษ์ อยู่ในหมู่บ้าน

2.5.2 หมู่บ้านบ้านท่าตะคร้อ ประชากรชาย 445 ประชากรหญิง 468 มีโรงเรียนบ้านท่าตะคร้อและวัดป่าเขาชมพู อยู่ในหมู่บ้าน

2.5.3 หมู่บ้าน บ้านหนองมะไฟ ประชากรชาย 149 ประชากรหญิง 170 มีโรงเรียนบ้านหนองรี อยู่ในหมู่บ้าน (องค์การบริหารส่วนตำบลท่าตะคร้อ อำเภอหนองหญ้าปล้อง จังหวัดเพชรบุรี, 2560)

6. ทรัพยากรป่าไม้

ลักษณะสังคมพืช ส่วนใหญ่เป็นป่าผสมผลัดใบ และป่าเต็งรัง มีพรรณไม้ตามธรรมชาติที่สำคัญได้แก่ รกฟ้า (*Pentaptea tomentosa* Roxb. ex DC.) ขี้ยาย (*Terminalia nigrovenulosa* Pierre) แดง (*Xylocarpa* (Roxb.) W. Theob.) จั้วป่า (*Bombax anceps* Pierre) ขะเจ้าะ (*Millettia leucantha* Kurz var. *buteoides* (Gagnep.) P.K.Loc) ที่ ถ ่อ น (*Albizia procera* (Roxb.) Benth.) อิน ท นิ ล บ ก (*Lagerstroemia macrocarpa* Wall.) ฝ้ายเสี้ยน (*Vitex canescens* Kurz.) ตีนนก (*Vitex pinnata* L.) เปล้า (*Croton* sp.) กระมอบ (*Gadenia obtusifolia* Roxb.exkurz.) และหนามเค็ด (*Catunaregam tomentosa* (Blume ex DC.) Triveng.) เป็นต้น (ดอกรัก และอุทิศ, 2552)

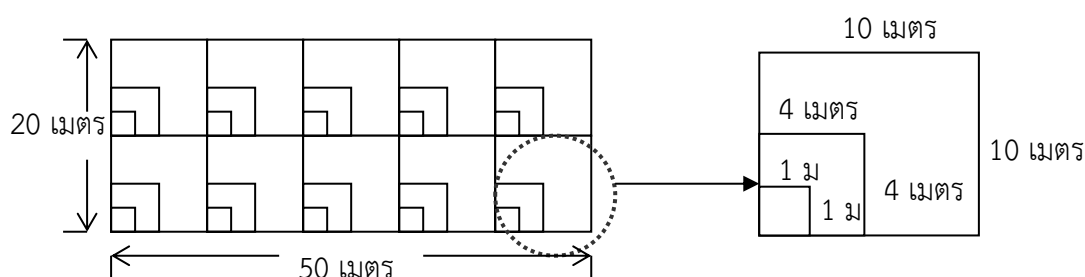
7. ทรัพยากรสัตว์ป่า

สำหรับสัตว์ป่าภายในป่าธรรมชาติที่มีรายงานการสำรวจ พบว่า จำนวนชนิดสัตว์ป่าในกลุ่มนกพบเป็นจำนวนมากกว่ากลุ่มสัตว์ป่าอื่น ๆ และส่วนใหญ่เป็นชนิดสัตว์ป่าที่พบได้ทั่วไป เช่น สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม ที่พบได้แก่ กระรอก และ กระแต เป็นต้น สัตว์เลื้อยคลาน ที่พบได้แก่ แย้ (*Leiolepis belliana* (Hardwicke & Gray, 1827)) กิ้งก่าหัวสีฟ้า (*Calotes mystaceus* Dumeril & Bibron, 1837.) ตุ๊กแกบ้าน (*Gekko gecko* (Linnaeus, 1758)) และงูชนิดต่าง ๆ เป็นต้น สัตว์ครึ่งบกครึ่งน้ำ ที่พบได้แก่ กบนา (*Hoplobatrachus rugulosus* (Wiegmann, 1834)) กบหนอง (*Fejervarya limnocharis* (Gravenhorst, 1829)) อึ่งอ่างบ้าน (*Kaloula pulchra* Gray, 1831) และคางคกบ้าน (*Duttaphrynus melanostictus* (Schneider, 1799)) เป็นต้น ส่วน นก ที่พบได้แก่ ไก่ป่า (*Gallus gallus* (Linnaeus) 1758) นกกางเขนดง (*Kittacincla malabarica* (Scopoli, 1788)) นกแขวงแขว นกปรอด และนกกระปูด (*Centropus senegalensis* L. (1766)) เป็นต้น (ดอกรัก และอุทิศ, 2552)

ขั้นตอนการสำรวจความหลากหลายทางชีวภาพในพื้นที่สวนป่าหนองหญ้าปล้องในครั้งนี้ มีขั้นตอนการสำรวจภาคสนาม โดยแบ่งวิธีการสำรวจความหลากหลายทางชีวภาพออกเป็น 2 กลุ่ม คือ

1. การศึกษาโครงสร้างป่าและองค์ประกอบพรรณพืช มีขั้นตอนในการสำรวจดังนี้

1.1 คัดเลือกพื้นที่ตัวอย่างในบริเวณพื้นที่ที่กั้นไว้สำหรับเป็นพื้นที่อนุรักษ์ของสวนป่า เพื่อเป็นตัวแทนการศึกษาโครงสร้างและองค์ประกอบพรรณพืชภายในป่า และนำข้อมูลดังกล่าวมาใช้ในการเปรียบเทียบองค์ประกอบชนิดพรรณพืชในป่าธรรมชาติบริเวณใกล้เคียง ว่าภายในพื้นที่ป่าอนุรักษ์นั้นมีการสืบต่อพันธุ์ตามธรรมชาติ (natural regeneration) ของชนิดพรรณพืชดั้งเดิม (native species) มากน้อยเพียงใด ในที่นี้จะใช้การสุ่มแบบเจาะจง (purposive random sampling) บริเวณที่ถือว่าเป็นหมู่ไม้ที่เป็นตัวแทนที่ดีของพื้นที่ป่าอนุรักษ์ ด้วยวิธีการวางแปลงตัวอย่างชั่วคราว (temporary plot) ขนาด 20 เมตร x 50 เมตร (จำนวนอย่างน้อย 3 แปลงต่อหนึ่งพื้นที่) โดยแบ่งเป็นแปลงย่อยขนาด 10 เมตร x 10 เมตร, 4 เมตร x 4 เมตร และ 1 เมตร x 1 เมตร จำนวนอย่างละ 10 แปลง เพื่อใช้ในการสำรวจ 1) ไม้ใหญ่ (tree) คือไม้ที่มีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางเพียงอก 1.30 เมตร (Diameter at breast height, DBH) มากกว่า 4.5 cm 2) ไม้รุ่น (sapling) คือไม้ที่มีขนาด DBH น้อยกว่า 4.5 cm แต่สูงเกิน 1.3 m และ 3) กล้าไม้ (seedling) คือไม้ที่มีความสูงน้อยกว่า 1.30 เมตร ตามลำดับ (ภาพที่ 2) สำหรับพรรณไม้ที่ไม่สามารถทำการจำแนกชนิดได้ในภาคสนาม จะใช้วิธีเก็บตัวอย่าง (Specimens) จำนวนชนิดละ 5 ตัวอย่าง เพื่อนำมาจำแนกและเปรียบเทียบกับชนิดพรรณไม้ ในหอพรรณไม้ ของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพรรณพืชต่อไป (ดอกรัก และอุทิศ, 2552)

ภาพที่ 2 ลักษณะของแปลงตัวอย่างเก็บข้อมูลโครงสร้างและองค์ประกอบพรรณพืช

1.2 เก็บข้อมูลโครงสร้างด้านตั้ง (profile diagram) และการปกคลุมของเรือนยอด (crowncover diagram) โดยวางแปลงตัวอย่างขนาด 10 x 50 เมตร ที่เป็นตัวแทนที่ดีภายในสังคมพืช 1.3 ทำการประเมินค่าดัชนีความสำคัญของพรรณพืช (Importance Value Index, IVI) ของพืชแต่ละชนิดในสังคม เพื่อการวิเคราะห์หาชนิดพรรณไม้เด่นที่สามารถนำมาใช้เป็นตัวดัชนีชี้วัด (Indicator) ของแต่ละชนิดป่าได้ พร้อมทั้งทำการวิเคราะห์ค่าดัชนีความหลากหลายทางชีวภาพของป่า ในที่นี้ใช้ค่าดัชนีความหลากหลายของ Shanon-Wiener Index สำหรับการวิเคราะห์และเปรียบเทียบความหลากหลายระหว่างระบบนิเวศป่าไม้

1.4 การวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วยการวิเคราะห์ค่าต่างๆ ประกอบด้วย ความหนาแน่น ความถี่ ความเด่น ค่าความถี่สัมพัทธ์ ค่าความหนาแน่นสัมพัทธ์ ค่าความเด่น และค่าดัชนีความสำคัญของชนิดไม้ ดังนี้ (ดอกรัก และอุทิศ, 2552)

- 1) ความหนาแน่น (Density, D) คือจำนวนต้นไม้อันทั้งหมดของชนิดพันธุ์ที่กำหนดที่ปรากฏในแปลงตัวอย่างต่อหน่วยพื้นที่ที่ทำการสำรวจ

$$D = \frac{\text{จำนวนต้นทั้งหมดของชนิดพันธุ์ไม้ที่กำหนดที่ปรากฏในตัวอย่าง}}{\text{หน่วยพื้นที่ทั้งหมดของแปลงตัวอย่างที่สำรวจ}}$$

- 2) ความถี่ (Frequency, F) หมายถึง อัตราร้อยละของจำนวนแปลงตัวอย่างที่ปรากฏพันธุ์ไม้ชนิดนั้นต่อจำนวนแปลงที่ทำการสำรวจ

$$F = \frac{\text{จำนวนแปลงตัวอย่างที่ชนิดไม้ปรากฏ}}{\text{จำนวนแปลงตัวอย่างทั้งหมดที่สำรวจ}} \times 100$$

- 3) ความเด่น (Dominance, Do) ในที่นี้ใช้ความเด่นด้านพื้นที่หน้าตัด (Basal Area, BA) ของลำต้นไม้ที่ได้จากการวัดที่ระดับความสูง 1.30 เมตร จากพื้นดินต่อพื้นที่ที่ทำการสำรวจ

$$Do = \frac{\text{พื้นที่หน้าตัดของต้นไม้ทั้งหมด}}{\text{พื้นที่ที่ทำการสำรวจ}} \times 100$$

- 1) ค่าความถี่สัมพัทธ์ของชนิดไม้ (relative frequency, rf) คือ สัดส่วนของความถี่ของชนิดไม้ที่ต้องการต่อค่าความถี่ทั้งหมดของไม้ทุกชนิดในสังคม

$$RF_A = \frac{(\text{ความถี่ของชนิดไม้ A})}{\text{ความถี่ของไม้ทุกชนิดในสังคม}} \times 100$$

- 2) ค่าความหนาแน่นสัมพัทธ์ชนิดไม้ (Relative Density, RD) คือ สัดส่วนของความหนาแน่นของชนิดไม้ที่ต้องการต่อค่าความหนาแน่นทั้งหมดของไม้ทุกชนิดในสังคม

$$RD_A = \frac{(\text{ความหนาแน่นของชนิดไม้ A})}{\text{ความหนาแน่นของไม้ทุกชนิดในสังคม}} \times 100$$

- 3) ค่าความเด่นของชนิดไม้ (Relative Dominance, RD) คือ ค่าสัดส่วนของความเด่นของชนิดไม้ที่ต้องการต่อค่าความเด่นทั้งหมดของไม้ทุกชนิดในสังคม

$$RDo_A = \frac{(\text{ความเด่นของชนิดไม้ A})}{\text{ความเด่นของไม้ทุกชนิดในสังคม}} \times 100$$

- 4) ค่าดัชนีความสำคัญของชนิดไม้ (Importance Value Index, IVI) คือ ผลรวมของค่าความสัมพัทธ์ต่างๆ ของชนิดพันธุ์ไม้ในสังคม ซึ่งหาได้จากสูตร

$$IVI_A = RF_A + RD_A + RDo_A$$

2. การศึกษาความหลากหลายของสัตว์ป่า

โดยการจำแนกสัตว์ที่มีกระดูกสันหลังออกเป็น 4 กลุ่ม คือ สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม (mammals) นก (birds) สัตว์เลื้อยคลาน (reptiles) และสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก (amphibians) จากนั้นทำการวางแผนการสุ่มตัวอย่าง โดยเลือกวาง Base line และวางแผนแบบเป็นระบบ (systematic line plot system) โดยมีรายละเอียดการศึกษาแตกต่างกันตามกลุ่มของสัตว์ป่า (ดอกกรักและคณะ) ดังต่อไปนี้

2.1 การสำรวจและรวบรวมข้อมูลสัตว์ป่าและการศึกษาสภาพนิเวศวิทยาของพื้นที่โครงการมีแนวทางการศึกษา คือ

1) การรวบรวมข้อมูล: การรวบรวมข้อมูลความหลากหลายชนิดของสัตว์ป่าในพื้นที่โครงการและใกล้เคียงจากรายงานและเอกสารที่ได้ดำเนินงานที่ผ่านมา

2) การสำรวจภาคสนาม จากนั้นทำการวางแผนการสุ่มตัวอย่าง โดยเลือกวาง Base Line และวางแผนแบบ Systematic Line Plot System โดยมีรายละเอียดการศึกษาแตกต่างกันตามกลุ่มของสัตว์ป่า ดังต่อไปนี้

(1) สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม ใช้การสำรวจแบบ Tracks & Signs โดยใช้แปลงวงกลมรัศมี 2 เมตร แต่ละแปลงห่างกัน 20 เมตร เพื่อศึกษา จำแนกและนับร่องรอยของสัตว์ป่าที่ปรากฏในแปลง

(2) นก ใช้การสำรวจแบบ Point Count โดยการวางแผนการสุ่มตัวอย่างรูปวงกลม รัศมี 30 เมตร ห่างกันจุดละ 100 เมตร โดยแต่ละแปลงใช้เวลาประมาณ 10 นาที จำแนกชนิดและนับจำนวนตัวของนกที่พบทั้งหมด

(3) สัตว์เลื้อยคลานและสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก

ก. General Survey เป็นการสำรวจโดยใช้วิธีการเดินสำรวจตามพื้นที่ต่างๆ คาดว่าน่าจะมีสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกและสัตว์เลื้อยคลานอาศัยอยู่ อาทิ ไต่ขอนไม้ แอ่งน้ำขังต่างๆ หอ่งน้ำ ใต้ก้อนหิน แม่น้ำ ลำคลองต่างๆ

ข. Stream Station เป็นการสำรวจในลำห้วยในเวลากลางคืน โดยการทำสถานีสำรวจจุดบันทึกข้อมูลทางนิเวศวิทยา เช่น ความกว้างของลำธาร ความลึกของลำธาร ความเร็วของกระแสน้ำ ลักษณะลำธาร การปกคลุมของเรือนยอด พืชพรรณ ความชื้นของฝั่ง จากนั้นทำการสำรวจในเวลากลางคืนเพื่อสำรวจสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกตลอดจนสัตว์เลื้อยคลานบางกลุ่ม

ค. Quadrant Survey เป็นการสำรวจโดยใช้แปลงสำรวจขนาดความกว้าง 5x5 เมตร เพื่อสำรวจสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกกลุ่มที่อาศัยอยู่ห่างจากลำธาร หรืออาศัยอยู่บนบก และสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก มีวิธีการโดยทำขอบเขตแปลงขนาด 5x5 เมตรให้ชัดเจน จัดคนสำรวจให้อยู่ในแต่ละด้านของแปลง

สี่เหลี่ยม อย่างน้อยข้างละ 1 คน ทำการค้ำเศษใบไม้ กิ่งไม้ในบริเวณแปลงให้เห็นขอบเขตแปลงสำรวจที่โล่งเตียน จากนั้นทุกคนหันหน้าเข้าหาใจกลางแปลงสำรวจและทำการค้ำหาสัตว์ที่ซ่อนอยู่ใต้ใบไม้แห้ง ขอนไม้ผุ ก้อนหิน หรืออยู่บนต้นไม้ การสำรวจในเวลากลางวัน

ง. การสังเกตโดยตรง (Direct Observation) สำหรับสัตว์ป่าบางกลุ่มที่มีถิ่นที่อยู่อาศัยเฉพาะตัว (Specific) ต้องอาศัยการเข้าไปในพื้นที่เป็นการเฉพาะ เพื่อเก็บข้อมูลจากการเห็นตัวสัตว์ป่าในพื้นที่ถิ่นอาศัยโดยตรงเช่น ค้างคาวที่อาศัยตามถ้ำ เลียงผาและกวางผาที่อาศัยอยู่ตามหน้าผาสูงชัน รวมทั้งสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกที่อาศัยตามแหล่งน้ำ และบางครั้งต้องศึกษาโดยอาศัยจากหลักฐานอื่นๆ ประกอบ เช่น เสียงร้อง รอยตีน มูล ร่องรอย การลับเขา และรัง เป็นต้น รวมทั้งการส่องไฟหาเวลากลางคืน (Spotlight Count) เพื่อบันทึกชนิดของสัตว์ป่าและจำนวนโดยประมาณ

จ. การดักจับ (Trapping) โดยอาศัยกรงดัก (Life Trap) และตาข่าย (Mist Net) ซึ่งเป็นการเก็บข้อมูลสัตว์ป่าชนิดที่พบเห็นตัวได้ยาก มักหลบซ่อนตามพุ่มหญ้า พืช หรือ พุ่มไม้ต่าง ๆ ในโพรงไม้ ในถ้ำ หรือในรูดิน หรือสัตว์ป่าที่ออกหากินในตอนกลางคืนโดยการดักจับเป็นเมื่อบันทึกชนิดและข้อมูลต่าง ๆ แล้ว ก็ปล่อยคืนสู่ธรรมชาติดังเดิม

นอกจากนี้ การสำรวจโดยตรงจะใช้วิธีการสำรวจเส้นทางการสำรวจ (Roadside Count) โดยใช้แนวถนน หรือทางเดิน หรือเส้นทางที่กำหนดขึ้น ด้วยการเดินด้วยเท้าโดยจะทำการสำรวจให้ทั่วพื้นที่ให้มากที่สุดเท่าที่สามารถทำได้ อุปกรณ์ในการสำรวจในภาคสนามใช้ กล้องสองตา (Binocular) ขนาด 8 x 30 มม. และกล้องโทรทรรศน์ (Telescope) ขนาด 25 x 40 มม. การสำรวจพบสัตว์ป่าในการศึกษาค้นคว้าทุกครั้งจะต้องมีการบันทึกลักษณะทางนิเวศที่สัตว์ป่าแต่ละตัวที่ปรากฏอยู่ด้วยเช่น สถานที่พบ สภาพป่า และลักษณะการใช้ประโยชน์ที่ดิน เป็นต้น

ฉ. การสำรวจโดยอ้อมจากการสอบถาม (Indirect Inquiring Method) : ได้คัดเลือกเฉพาะราษฎรที่มีบ้านเรือนหรือมีที่ทำกินอยู่ใกล้พื้นที่สวนป่าหรือเข้ามาใช้ประโยชน์ที่ดิน ในพื้นที่สวนป่าที่มีความรู้เป็นอย่างดีทั้งชนิดสัตว์ป่าและช่วงเวลาที่สัตว์ป่าเข้ามาใช้ประโยชน์ในพื้นที่สวนป่า รวมทั้งการสอบถามเจ้าหน้าที่ โดยจะกระทำหลายครั้งเพื่อให้ได้ข้อมูลชนิดสัตว์ป่าที่ถูกต้องและความหลากหลายชนิดใกล้เคียงกับความเป็นจริงมากที่สุด ซึ่งใช้เป็นข้อมูลเสริมความหลากหลายชนิดของสัตว์ป่าที่ไม่พบจากการสำรวจโดยตรง เนื่องจากสัตว์ป่าบางชนิดมีความซุกซมน้อย ซุกซ่อนตัว ท่องเที่ยวหากินในเวลากลางคืนหรือเข้ามาใช้ประโยชน์ในพื้นที่โครงการเป็นบางฤดูกาล ทำให้การสำรวจโดยตรงซึ่งมีช่วงเวลาจำกัดไม่พบเห็นตัว นอกจากนี้การสอบถามจะครอบคลุมถึงการลักลอบล่าสัตว์ป่าและชนิดสัตว์ป่าที่นำมาบริโภค หรือใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันของราษฎรเพื่อประเมินสภาพปัญหาของสัตว์ป่าในช่วงเวลาที่ไม่มีการพัฒนาโครงการ

2.2 การวิเคราะห์ข้อมูล

สามารถนำข้อมูลที่รวบรวมมาประเมินผลต่างๆ ได้ดังนี้

1) การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ (Qualitative) ประกอบด้วย (ดอกรักและคณะ)

(1) ความหลากหลาย (Species Diversity) เป็นการแสดงชนิดของสัตว์ป่าที่ปรากฏทั้งจากการสำรวจโดยตรง และโดยทางอ้อม โดยเสนอในแต่ละกลุ่มของสัตว์ป่า โดยแต่ละกลุ่มจัดจำแนกตามหลักอนุกรมวิธานคือ อันดับ (Order) วงศ์ (Family) สกุล (Genus) และ ชนิด (Species)

(2) ความชุกชุม (Abundance) เป็นการวิเคราะห์จากข้อมูลที่ปรากฏโดยจัดความชุกชุมออกเป็น 4 ระดับ คือ

ก. ชุกชุมมาก (Very Common, VC = 4) ได้แก่ ชนิดที่พบตัว หรือร่องรอยมาก หรือโดยเฉลี่ยไม่น้อยกว่า 25 ตัว ในระยะทาง 1 กิโลเมตร หรือพบทุกๆ เส้นทางที่มีการสำรวจ หรือพบทุกครั้ง ที่ทำการสำรวจ (3 ครั้ง)

ข. ชุกชุมปานกลาง (Common, C = 3) ได้แก่ชนิดที่พบตัว หรือร่องรอยปานกลาง หรือโดยเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 10 - 25 ตัว ในระยะทาง 1 กิโลเมตร หรือพบเกือบทุกเส้นทางที่มีการสำรวจ หรือพบ 2 ครั้งจากการสำรวจ 3 ครั้ง

ค. ชุกชุมน้อย (Rare, R = 2) ได้แก่ชนิดที่พบตัวหรือร่องรอยน้อย หรือจำนวนโดยเฉลี่ยน้อยกว่า 10 ตัว ในระยะทาง 1 กิโลเมตร หรือพบเพียงบางเส้นทางที่มีการสำรวจ หรือพบเพียง 1 ครั้งจากการสำรวจ 3 ครั้ง

ง. ชุกชุมน้อยมาก (Very Rare, VR = 1) ได้แก่ชนิดที่ไม่พบตัวหรือร่องรอยใด ๆ ขณะที่ทำการสำรวจ แต่ได้รับรายงานจากการสอบถาม หรือข้อมูลโดยทางอ้อม

2) การวิเคราะห์สถานภาพ (Status)

สถานภาพของสัตว์ป่า พิจารณาสถานภาพของสัตว์ป่าของพื้นที่ศึกษา ได้จากการตรวจเอกสารจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งได้ทำการศึกษาและได้ทำการจัดสถานภาพไว้แล้ว ในที่นี้ได้นำมาพิจารณาประกอบอยู่ 4 หน่วยงาน ได้แก่ พระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2535 สำนักนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2548 สหภาพนานาชาติเพื่อการอนุรักษ์ธรรมชาติและทรัพยากรธรรมชาติ และอนุสัญญาว่าด้วยการค้าระหว่างประเทศซึ่งชนิดสัตว์ป่าและพืชป่าที่ใกล้จะสูญพันธุ์ (สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม, 2563) ดังนี้

(1) การจัดสถานภาพตามพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2535 สำหรับการ จัดสถานภาพตามพระราชบัญญัตินี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อการอนุรักษ์สัตว์ป่าตามรายชื่อที่ประกาศออกมา ภายใต้กฎหมายฉบับนี้แล้วจะมีผลในแง่ของกฎหมาย ซึ่งสามารถแบ่งออกได้เป็น 2 สถานภาพ คือ สัตว์ป่าสงวน และสัตว์ป่าคุ้มครอง

(2) สถานภาพตามการจัดของสำนักนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2548 ในการจัดสถานภาพครั้งนี้เป็นการมองในภาพรวมของสัตว์ป่าของประเทศไทยทั้งหมดแล้วจึงมาจัดสถานภาพ ซึ่งแบ่งออกเป็น 7 ประเภท ได้แก่ สัตว์ที่สูญพันธุ์ (Extinct-Ex) สัตว์ป่าสูญพันธุ์ในธรรมชาติ (Extinct In The Wild, EW) สัตว์ป่าที่ใกล้สูญพันธุ์อย่างยิ่ง (Critically Endangered, CR) สัตว์ป่าที่ใกล้สูญพันธุ์ (Endangered, EN) สัตว์ป่าที่มีแนวโน้มที่ใกล้สูญพันธุ์ (Vulnerable, VU) สัตว์ที่มีสถานะใกล้ถูกคุกคาม

(Near Threatened, NT) สัตว์ป่าชนิดพันธุ์ที่เป็นกังวลน้อยที่สุด (Least Concern, LC) และสัตว์ที่มีข้อมูลไม่เพียงพอ (Data Deficient, DD)

(3) สถานภาพตามการจัดของสหภาพนานาชาติเพื่อการอนุรักษ์ธรรมชาติและทรัพยากรธรรมชาติ (The World Conservation Union หรือ International Union for Conservation of Nature and Natural Resources, IUCN) เป็นการ จัดสถานภาพแบบเดียวกันกับสำนักนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2548 แต่ในการพิจารณา จากภาพรวมของประชากรของสัตว์ป่าทั่วโลก

ผลการศึกษาของสวนป่าหนองหญ้าปล้อง เพื่อดำเนินการติดตามและสำรวจข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพทั้งพืชพรรณและสัตว์ป่า เพื่อให้ได้ข้อมูลทรัพยากรชีวภาพเบื้องต้นภายในพื้นที่จริง (on-site assessment) เพื่อการติดตามตรวจสอบ และประเมินสถานภาพความหลากหลายทางชีวภาพของพืชและสัตว์ในพื้นที่ศึกษาในปัจจุบันและอนาคต รวมถึงนำมาใช้ในการประเมินพื้นที่ที่มีคุณค่าด้านการอนุรักษ์สูง (high conservation value, HCV) ของสวนป่า โดยได้ดำเนินการคัดเลือกพื้นที่ศึกษาที่เป็นพื้นที่อนุรักษ์ เพื่อใช้เป็นพื้นที่ตัวแทนศึกษาความหลากหลายของพรรณพืชและสัตว์ป่า (ภาพที่ 3) จากนั้นดำเนินการศึกษาตามวิธีการสำรวจในแต่ละด้าน มีผลการศึกษาในแต่ละด้าน ดังนี้

ภาพที่ 3 ลักษณะพื้นที่ศึกษาที่เป็นพื้นที่ป่าอนุรักษ์ สวนป่าหนองหญ้าปล้อง จังหวัดเพชรบุรี

1. ความหลากหลายพรรณพืชป่า

ได้ทำการศึกษาโครงสร้างและองค์ประกอบพรรณพืช ในพื้นที่ศึกษาแต่ละชั้นอายุด้วยการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (purposive sampling) เพื่อวางแผนแปลงกึ่งถาวรขนาด 20 x 50 เมตร ด้วยการระบุพิกัดทางภูมิศาสตร์ (Global Position System, GPS) รวมถึงมีการปักหมุดไว้ที่บริเวณมุมแปลงตัวอย่างเพื่อให้สามารถติดตามความหลากหลายทางชีวภาพในกลุ่มอื่น ๆ ภายในพื้นที่แปลงเดียวกันได้ (ตารางที่ 1 และภาพที่ 4) โดยสามารถดำเนินการสำรวจโครงสร้างป่าและองค์ประกอบพรรณพืชในสวนป่าจำแนกตามชั้นชั้นอายุของสวนสัก และสามารถวิเคราะห์และนำเสนอผลการศึกษาทั้งในภาพรวมของพื้นที่และจำแนกตามอายุของสวนป่าได้ดังนี้

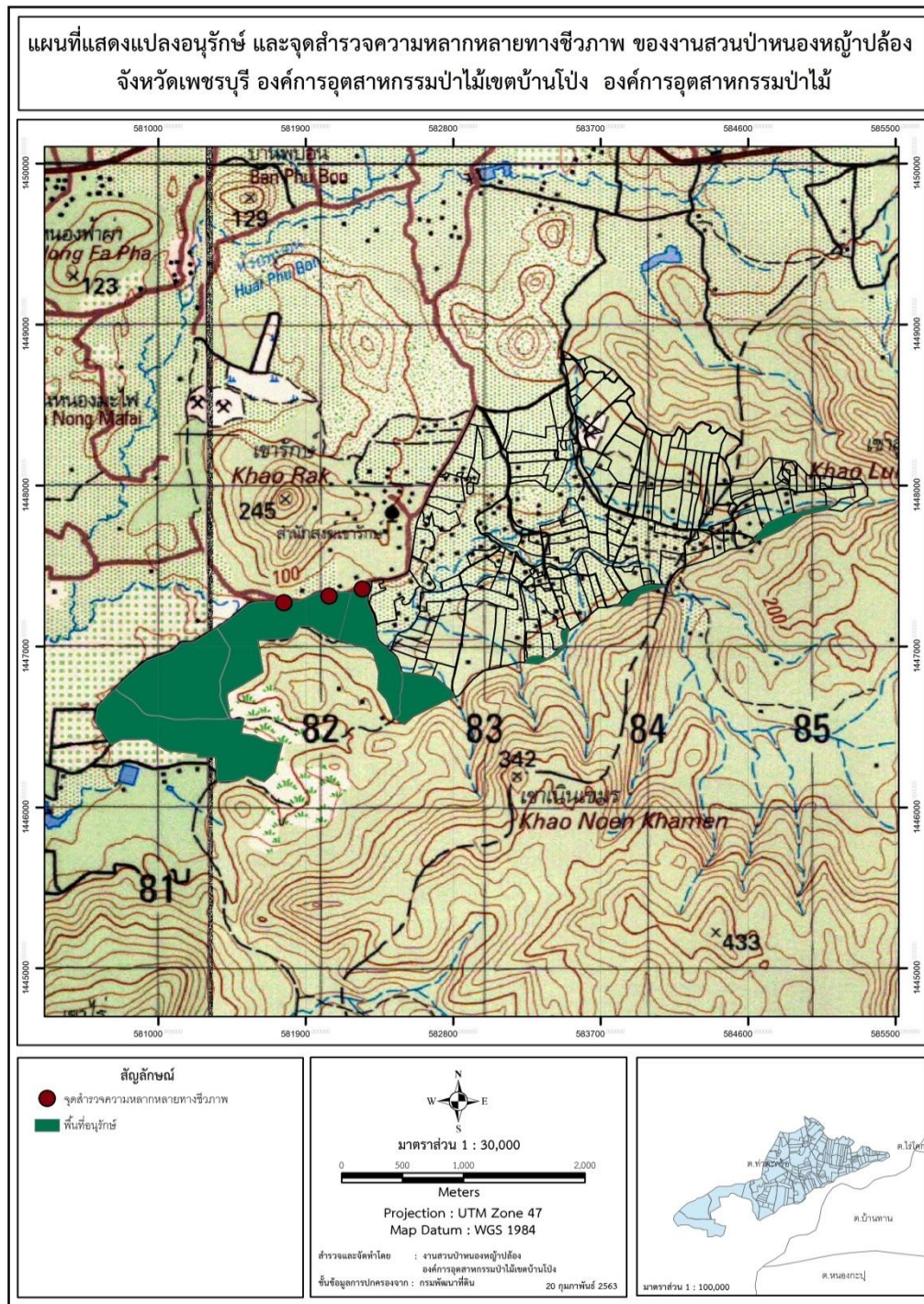
ตารางที่ 1 แสดงจุดพิกัดเก็บตัวอย่างความหลากหลายทางชีวภาพพื้นที่อนุรักษ์ สวนป่าหนองหญ้าปล้อง

สวนป่าสัก	แปลงที่	พิกัด (UTM)		หมายเหตุ
		E	N	
พื้นที่อนุรักษ์	1	582247	1447357	
	2	582043	1447313	
	3	581767	1447271	

ความหลากหลายทางชนิดพรรณไม้บริเวณพื้นที่อนุรักษ์ของ สวนป่าหนองหญ้าปล้อง จังหวัดเพชรบุรี พบชนิดพรรณไม้ทั้งหมด 46 ชนิด 31 สกุล 22 วงศ์ และมีค่าดัชนีความหลากหลายชนิด (Shannon-Wiener index; H') เท่ากับ 2.49 และผลการตรวจสอบสถานภาพ (status) พรรณพืช ไม่พบชนิดพรรณพืชที่ถูกจัดอยู่ในกลุ่มสถานภาพที่ถูกคุกคาม หายาก และใกล้สูญพันธุ์ (rare, threatened and endangered species status) ตามการจัดสถานภาพของ สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (Office of National and Environment Policy (ONEP), 2006) และ สหภาพนานาชาติเพื่อการอนุรักษ์ธรรมชาติและทรัพยากรธรรมชาติ (International Union for Conservation Nature and Natural Resouces, IUCN, 2010) ดังตารางที่ 2 และภาพผนวกที่ 1 ดังนี้

1.1 ความหลากหลายชนิดในระดับไม้ใหญ่ (tree) พบชนิดพรรณไม้ทั้งหมด 43 ชนิด 29 สกุล 21 วงศ์ มีความหนาแน่น (density) และพื้นที่หน้าตัดของไม้ในป่า (basal area) เท่ากับ 1,117 ต้นต่อเฮกแตร์ และ 15.50 ตารางเมตรต่อเฮกแตร์ ตามลำดับ ชนิดพรรณไม้เด่นที่มีค่าดัชนีความสำคัญ (IVI) สูงใน 10 ลำดับแรก ได้แก่ รัง (Shorea siamensis Miq.) ประดู่ป่า (Pterocarpus macrocarpus Kurz) ตะแบกแดง (Lagerstroemia calyculata Kurz) มะค่าแต้ (Sindora siamensis Teijsm. ex Miq. var. siamensis) เต็งหนาม (Bridelia retusa (L.) A. Juss.) กุ๊ก (Lannea coromandelica (Houtt.) Merr.) มะกอกเกลื้อน (Canarium subulatum Guillaumin) แดง (Xylia xylocarpa (Roxb.) W. Theob. var. kerrii (Craib & Hutch.)) รักใหญ่ (Gluta usitata (Wall.) Ding Hou) และเหมือดจี้ (Memecylon scutellatum (Lour.)

Hook. & Arn. var. scutellatum) มีค่าเท่ากับ 47.86, 28.60, 27.96, 21.81, 11.60, 10.92, 10.74, 10.47, 7.99 และ 7.83 % ตามลำดับ พรรณไม้อื่น ๆ มีลำดับความสำคัญลดหลั่นกันไป (ตารางผนวกที่ 1)

ภาพที่ 4 แผนที่แสดงจุดสำรวจ ในพื้นที่อนุรักษ์ สวนป่าหนองหญ้าปล้อง จังหวัดเพชรบุรี

ตารางที่ 2 สถานภาพ (status) ของพรรณพืชที่สำรวจพบในพื้นที่อนุรักษ์

ลำดับ	ชนิด	ชื่อวิทยาศาสตร์	วงศ์	ONEP2006	IUCN2010
1	กูก	<i>Lannea coromandelica</i> (Houtt.) Merr.	Anacardiaceae	-	-
2	มะม่วงป่า	<i>Mangifera pentandra</i> Hook. f.	Anacardiaceae	-	-
3	มะม่วงหาวแมงวัน	<i>Buchanania lanzan</i> Spreng.	Anacardiaceae	-	-
4	รักใหญ่	<i>Gluta usitata</i> (Wall.) Ding Hou	Anacardiaceae	-	-
5	โมกมัน	<i>Wrightia arborea</i> (Dennst.) Mabb.	Apocynaceae	-	-
6	แคหางค่าง	<i>Markhamia stipulata</i> (Wall.) Seem. var. <i>stipulata</i>	Bignoniaceae	-	-
7	ตะคร้ำ	<i>Garuga pinnata</i> Roxb.	Burseraceae	-	-
8	มะกอกเกลื้อน	<i>Canarium subulatum</i> Guillaumin	Burseraceae	-	-
9	คำรอก	<i>Ellipanthus tomentosus</i> Kurz	Connaraceae	-	-
10	เต็ง	<i>Shorea obtusa</i> Wall. ex Blume	Dipterocarpaceae	-	-
11	ยางนา	<i>Dipterocarpus alatus</i> Roxb. ex G. Don	Dipterocarpaceae	-	-
12	ยางพลวง	<i>Dipterocarpus tuberculatus</i> Roxb.	Dipterocarpaceae	-	-
13	รัง	<i>Shorea siamensis</i> Miq.	Dipterocarpaceae	-	-
14	ตะโกพนม	<i>Diospyros castanea</i> (Craib) H. R. Fletcher	Ebenaceae	-	-
15	เปล้าใหญ่	<i>Croton persimilis</i> Müll. Arg.	Euphorbiaceae	-	-

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ลำดับ	ชนิด	ชื่อวิทยาศาสตร์	วงศ์	ONEP2006	IUCN2010
16	เก็ดดำ	<i>Dalbergia assamica</i> Benth.	Fabaceae	-	-
17	เก็ดแดง	<i>Dalbergia oliveri</i> Gamble ex Prain	Fabaceae	-	-
18	ฉนวน	<i>Dalbergia nigrescens</i> Kurz	Fabaceae	-	-
19	แดง	<i>Xylia xylocarpa</i> (Roxb.) W. Theob. var. <i>kerrii</i> (Craib & Hutch.)	Fabaceae	-	-
20	ประดู่ป่า	<i>Pterocarpus macrocarpus</i> Kurz	Fabaceae	-	-
21	ป้างัน	<i>Dalbergia cana</i> Graham ex Kurz var. <i>cana</i>	Fabaceae	-	-
22	มะค่าแต้	<i>Sindora siamensis</i> Teijsm. ex Miq. var. <i>siamensis</i>	Fabaceae	-	-
23	สาธร	<i>Millettia leucantha</i> Kurz var. <i>buteoides</i> (Gagnep.) P. K. Lôt	Fabaceae	-	-
24	ตัวส้ม	<i>Cratoxylum formosum</i> (Jacq.) Benth. & Hook. f. ex Dyer	Hypericaceae	-	-
25	กระบก	<i>Irvingia malayana</i> Oliv. ex A. W. Benn.	Irvingiaceae	-	-
26	กาสามปึก	<i>Vitex peduncularis</i> Wall. ex Schauer	Lamiaceae	-	-
27	ผีหมอบ	<i>Beilschmiedia roxburghiana</i> Nees	Lauraceae	-	-
28	หมีเหม็น	<i>Litsea glutinosa</i> (Lour.) C. B. Rob.	Lauraceae	-	-
29	ตะแบกแดง	<i>Lagerstroemia calyculata</i> Kurz	Lythraceae	-	-
30	จิ้งป่า	<i>Bombax anceps</i> Pierre	Malvaceae	-	-

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ลำดับ	ชนิด	ชื่อวิทยาศาสตร์	วงศ์	ONEP2006	IUCN2010
31	ปอแก่นเทา	<i>Grewia eriocarpa</i> Juss.	Malvaceae	-	-
32	พลับพลา	<i>Microcos tomentosa</i> Sm.	Malvaceae	-	-
33	เหมือดจี้	<i>Memecylon scutellatum</i> (Lour.) Hook. & Arn. var. <i>scutellatum</i>	Melastomataceae	-	-
34	ช้างน้าว	<i>Ochna integerrima</i> (Lour.) Merr.	Ochnaceae	-	-
35	สารภีป่า	<i>Anneslea fragrans</i> Wall.	Pentaphylacaceae	-	-
36	เต็งหนาม	<i>Bridelia retusa</i> (L.) A. Juss.	Phyllanthaceae	-	-
37	นกกอน	<i>Cleistanthus tomentosus</i> Hance	Phyllanthaceae	-	-
38	เหมือดโลด	<i>Aporosa villosa</i> (Wall. ex Lindl.) Baill.	Phyllanthaceae	-	-
39	กระท่อมหนู	<i>Mitragyna rotundifolia</i> (Roxb.) Kuntze	Rubiaceae	-	-
40	คำมอกน้อย	<i>Gardenia obtusifolia</i> Roxb. ex Hook. f.	Rubiaceae	-	-
41	คำมอกหลวง	<i>Gardenia sootepensis</i> Hutch.	Rubiaceae	-	-
42	เค็ด	<i>Catunaregam nutans</i> (Roxb. ex Link) Tirveng.	Rubiaceae	-	-
43	ยอป่า	<i>Morinda coreia</i> Buch.-Ham.	Rubiaceae	-	-
44	หนามแพ่ง	<i>Catunaregam tomentosa</i> (Blume ex DC.) Tirveng.	Rubiaceae	-	-
45	มะนาวผี	<i>Atalantia monophylla</i> (L.) DC.	Rutaceae	-	-

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ลำดับ	ชนิด	ชื่อวิทยาศาสตร์	วงศ์	ONEP2006	IUCN2010
46	ตะคร้อ	<i>Schleichera oleosa</i> (Lour.) Merr.	Sapindaceae	-	-

1.2 ความหลากหลายชนิดในระดับไม้รุ่น (sapling) พบชนิดพรรณไม้ทั้งหมด 20 ชนิด 17 สกุล 12 วงศ์ ความหนาแน่น (density) เท่ากับ 2,125 ต้นต่อเฮกเตอร์ ชนิดพรรณไม้เด่นในสังคมที่มีค่าดัชนีความสำคัญ (importance value index, IVI) สูงใน 10 ลำดับแรกได้แก่เหมือดจี้ (*Memecylon scutellatum* (Lour.) Hook. & Arn. var. *scutellatum*) เหมือดโลด (*Aporosa villosa* (Wall. ex Lindl.) Baill.) ติ้วส้ม (*Cratoxylum formosum* (Jacq.) Benth. & Hook. f. ex Dyer) ตะโกพนม (*Diospyros castanea* (Craib) H. R. Fletcher) รักใหญ่ (*Gluta usitata* (Wall.) Ding Hou) รัง (*Shorea siamensis* Miq.) นกนอน (*Cleistanthus tomentosus* Hance) แควหางค่าง (*Markhamia stipulata* (Wall.) Seem. var. *stipulata*) พลับพล่า (*Microcos tomentosa* Sm.) และสารภีป่า (*Anneslea fragrans* Wall.) มีค่าเท่ากับ 76.27, 16.37, 13.43, 9.58, 8.60, 8.60, 7.70, 6.71, 6.71 และ 6.71 % ตามลำดับ ขณะที่พรรณไม้อื่น ๆ มีลำดับความสำคัญลดหลั่นกันไป (ตารางผนวกที่ 2)

1.3 ความหลากหลายชนิดในระดับกล้าไม้ (Seedling) พบชนิดพรรณไม้ทั้งหมด 15 ชนิด 14 สกุล 10 วงศ์ ความหนาแน่น (density) เท่ากับ 28,000 ต้นต่อเฮกเตอร์ ชนิดพรรณไม้เด่นในสังคมที่มีค่าดัชนีความสำคัญ (IVI) สูงใน 10 ลำดับแรกได้แก่ เหมือดจี้ (*Memecylon scutellatum* (Lour.) Hook. & Arn. var. *scutellatum*) หมี่เหม็น (*Litsea glutinosa* (Lour.) C. B. Rob.) ตะโกพนม (*Diospyros castanea* (Craib) H. R. Fletcher) มะม่วงหัวแมงวัน (*Buchanania lanzan* Spreng.) เหมือดโลด (*Aporosa villosa* (Wall. ex Lindl.) Baill.) มะนาวผี (*Atalantia monophylla* (L.) DC.) ยางพลวง (*Dipterocarpus tuberculatus* Roxb.) สารภีป่า (*Anneslea fragrans* Wall.) แควหางค่าง (*Markhamia stipulata* (Wall.) Seem. var. *stipulata*) และยอป่า (*Morinda coreia* Buch.-Ham.) มีค่าเท่ากับ 69.29, 24.71, 19.52, 15.14, 15.14, 8.76, 7.57, 8.70, 6.38 และ 6.38 % ตามลำดับ ขณะที่พรรณไม้อื่นๆ มีลำดับความสำคัญลดหลั่นกันไป (ตารางผนวกที่ 3)

2. ความหลากหลายสัตว์ป่า

ได้ดำเนินการสำรวจและรวบรวมข้อมูลสัตว์ป่าและการศึกษาสภาพนิเวศวิทยาของพื้นที่ (ระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ 2563) โดยมีแนวทางการศึกษาสำรวจภาคสนาม ด้วยการวางแผนการสุ่มตัวอย่าง โดยสร้างเส้นฐานและวางแผนแบบเป็นระบบ โดยมีรายละเอียดการศึกษาแตกต่างกันตามกลุ่มของสัตว์ป่า (ภาพที่ 5)

ภาพที่ 5 การสำรวจความหลากหลายสัตว์ป่า ในพื้นที่สวนป่าหนองหญ้าปล้อง จังหวัดเพชรบุรี

ผลการสำรวจความหลากหลายของสัตว์ป่าทั้งสี่กลุ่มในพื้นที่เพื่อการอนุรักษ์ พบจำนวนสัตว์ทั้งหมดจำนวน 103 ชนิด (ตารางผนวกที่ 1, 2, 3 และ 4) กลุ่มของนกพบจำนวนชนิดมากที่สุด (56 ชนิด) รองลงมาได้แก่ สัตว์เลื้อยคลาน สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม และสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก ตามลำดับ โดยมีรายละเอียดของจำนวนชนิดในแต่ละกลุ่มดังนี้ (ตารางที่ 3)

ตารางที่ 3 แสดงจำนวนชนิดของทรัพยากรสัตว์ป่าในแต่ละประเภทสวนป่าหนองหญ้าปล้อง จังหวัดเพชรบุรี

กลุ่ม (Class)	อันดับ (Order)	วงศ์ (Family)	สกุล (Genus)	ชนิด (Species)
สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม (Mammals)	7	9	13	15
นก (Birds)	10	26	43	56
สัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก (Amphibians)	1	5	10	12
สัตว์เลื้อยคลาน (Reptiles)	1	10	16	20

2.1 สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม (Mammals) จากการรวบรวมข้อมูลและทำการสำรวจสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมในพื้นที่ที่สำรวจพบในพื้นที่บริเวณสวนป่าหนองหญ้าปล้อง พบสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม 7 อันดับ 8 วงศ์ 13 สกุล 15 ชนิด ได้แก่ อันดับ Lagomorpha 1 วงศ์ 1 สกุล 1 ชนิด ได้แก่ กระต่ายป่า (*Lepus pequensis* Blyth 1856) อันดับ Rodentia 3 วงศ์ 6 สกุล 7 ชนิด เช่น กระรอกทองแดง (*Callosciurus erythraeus* (Pallas) 1779) กระจ๊วน (*Menetes berdmorei* Blyth) หนูท้องขาว (*Rattus rattus* Linnaeus) หนูนาเล็ก (*Rattus losea* Swinhoe) เป็นต้น อันดับ Carnivora ได้แก่ 1 วงศ์ 1 สกุล 1 ชนิด ได้แก่ อีเห็นหูช้าง, อีเห็นหน้าขาว (*Arctogalidia trivirgata* Gray) อันดับ Chiroptera 2 วงศ์ 2 สกุล 2 ชนิด ได้แก่ ค้างคาวบัวพันรี (*Rousettus leschenaulti* Desnarest) ค้างคาวขอบหูขาวกลาง (*Cynopterus sphinx* Vahl) อันดับ Scandentia 2 วงศ์ 2 สกุล 3 ชนิด เช่น กระแตไต่ (*Tupaia gils* Diard) กระแตเล็ก (*Tupaia minor* Gunther) เป็นต้น อันดับ Artiodactyla 1 วงศ์ 1 สกุล 1 ชนิด ได้แก่ กวางป่า (*Cervus unicolor* Kerr) (ตารางผนวกที่ 4 และภาพผนวกที่ 2) โดยสถานภาพของชนิดพันธุ์ที่สำรวจพบ สามารถจำแนกได้ดังนี้

2.1.1 จากการพิจารณาสถานภาพของสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมที่ได้รวบรวมจากการสำรวจในพื้นที่สวนป่าหนองหญ้าปล้อง ตามพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2535 พบว่า เป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง 3 ชนิด ได้แก่ กระต่ายป่า (*Lepus pequensis* Blyth) กระแตเล็ก (*Tupaia minor* Gunther) และกวางป่า (*Cervus unicolor* Kerr)

2.1.2 จากการพิจารณาสถานภาพสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมที่พบ ตามสำนักนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2560 พบว่า เป็นสัตว์ป่าที่เป็นกังวลน้อยที่สุด 12 ชนิด เช่น กระรอกทองแดง (*Callosciurus erythraeus* Pallas) กระจ๊วน (*Menetes berdmorei* Blyth) หนูท้องขาว

(*Rattus rattus* Linnaeus) หนูนาเล็ก (*Rattus losea* Swinhoe) หนูพุกใหญ่ (*Bandicota indica* Bechstein) เป็นต้น

2.1.3 จากการพิจารณาสถานภาพสัตว์เสี่ยงสูญพันธุ์ตาม IUCN พบว่า เป็นสัตว์ป่าที่เป็นกังวลน้อยที่สุด 12 ชนิด เช่น อ้นใหญ่ (*Rhizomys sumatrensis* Raffles) อ้นเล็ก (*Cannomys badius* Hodgson) ค้างคาวบัวพันรี (*Rousettus leschenaulti* Desnarest) ค้างคาวขอบหูขาวกลาง (*Cynopterus sphinx* Vahl) กระแตใต้ (*Tupaia gils* Diard) เป็นต้น

2.2 นก (Birds) จากการรวบรวมข้อมูลและทำการสำรวจนกในพื้นที่ที่สำรวจพบในพื้นที่สวนป่าหนองหญ้าปล้อง พบนกทั้งหมด 10 อันดับ 25 วงศ์ 43 สกุล 56 ชนิด ได้แก่ อันดับ Galliformes 1 วงศ์ 2 สกุล 2 ชนิด ได้แก่ นกกระทาทูง (*Francolinus pintadeanus* Scopoli) ไก่ป่า (*Gallus gallus* Linnaeus) อันดับ Piciformes 2 วงศ์ 2 สกุล 5 ชนิด เช่น นกหัวขวานสีตาล (*Celeus brachyurus* Vieillot) นกโพระดกธรรมดา (*Megalaima lineata* Vieillot) เป็นต้น อันดับ Coraciiformes 3 วงศ์ 5 สกุล 7 ชนิด เช่น นกตะขาบทุ่ง (*Coracias benghalensis* Linnaeus) นกกระเต็นออกขาว (*Halcyon smyrnensis* Linnaeus) นกจาบคาเล็ก (*Merops orientalis* Latham) อันดับ Cuculiformes 2 วงศ์ 2 สกุล 3 ชนิด ได้แก่ นกอีวาบ ตึกแตง (*Cacomantis merulinus* Scopoli) นกกระปูดใหญ่ (*Centropus sinensis* Stephens) นกกระปูดเล็ก (*Centropus bengalensis* Gmelin) อันดับ Apodiformes 1 วงศ์ 2 สกุล 2 ชนิด ได้แก่ นกแอ่นตาล (*Cypsiurus balasinsensis* Gray) นกแอ่นบ้าน (*Apus affinis* Gray) อันดับ Strigiformes 2 วงศ์ 2 สกุล 2 ชนิด ได้แก่ นกเค้าโมงนกเค้าแมว (*Glaucidium cuculoides* Vigors) นกตบยุงหางยาว (*Caprimulgus macrurus* Horsfield) อันดับ Gruiformes 1 วงศ์ 3 สกุล 4 ชนิด ได้แก่ นกพิราบป่า (*Columba livia* Gmelin) นกเขาใหญ่ (*Streptopelia chinensis* Scopoli) นกเขาไฟ (*Streptopelia tranquebarica* Hermann) นกเขาเปล้าธรรมดา (*Treron curvirostra* Gmelin) อันดับ Gruiformes 1 วงศ์ 1 สกุล 1 ชนิด ได้แก่ นกกวัก (*Amaurornis phoenicurus* Pennant) อันดับ Ciconiiformes 2 วงศ์ 6 สกุล 6 ชนิด เช่น นกกระแตแต้แว๊ด (*Vanellus indicus* Boddaert) เหยี่ยวขาว (*Elanus caeruleus* Desfontaines) เป็นต้น อันดับ Passeriformes 11 วงศ์ 18 สกุล 24 ชนิด เช่น นกอีเสือสีน้ำตาล (*Lanius cristatus* Linnaeus) อีกา (*Corvus macrorhynchos* Wagler) นกกางเขนบ้าน (*Copsychus saularis* Linnaeus) นกไต่ไม้ท้องสีเม็ดมะขาม (*Sittacus tanea* Lesson) นกนางแอ่นบ้าน (*Hirundo rustica* Linnaeus) นกกระจิบหญ้าสีข้างแดง (*Prinia rufescens* Blyth) นกกินปลีอกเหลือง (*Nectarinia jugularis* Linnaeus) นกอุ้มบาตร (*Motacilla alba* Linnaeus) เป็นต้น (ภาพผนวกที่ 3 และตารางผนวกที่ 5)

ในกลุ่มของนกจัดเป็นสัตว์ที่มีความหลากหลายชนิดมากที่สุดเมื่อเปรียบเทียบกับสัตว์ป่ากลุ่มอื่นๆ เนื่องจากเป็นสัตว์ที่มีประสิทธิภาพในการบิน สามารถเคลื่อนที่ได้ได้ไกลในสภาพนิเวศที่หลากหลาย ดังนั้นจึงทำการหาค่าดัชนีความหลากหลาย (Shannon-Wiener index; H') พบว่านกในพื้นที่สวนป่าหนองหญ้าปล้องมีค่า H' เท่ากับ 2.68 ซึ่งมีค่าค่อนข้างสูง เนื่องจากในพื้นที่สวนป่ามีความหลากหลายของถิ่นที่อยู่อาศัย ประกอบด้วยพื้นที่ป่าธรรมชาติ พื้นที่ทุ่งหญ้า แหล่งน้ำ และแปลงสวนป่าหลายชั้นอายุ ทำให้สามารถพบนกได้หลากหลาย

กลุ่ม ทั้งนกที่ขอบป่าดิบ นกที่อาศัยตามขอบป่า และนกที่ขอบพื้นที่โล่ง โดยสถานภาพของชนิดพันธุ์ที่สำรวจพบ สามารถจำแนกได้ดังนี้

2.2.1 จากการพิจารณาสถานภาพของนกที่รวบรวมจากการสำรวจในพื้นที่สวนป่าหนองหญ้าปล้อง ตามพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2535 พบว่า เป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง 54 ชนิด เช่น นกตั้งล้อ (*Megalaima virens* Boddaert) นกเค้าโมงนกเค้าแมว (*Glaucidium cuculoides* Vigors) นกสีชมพูสวน (*Dicaeum cruentatum* Linnaeus) นกปรอดโง้งเมืองเหนือ (*Alophoixus pallidus* Swinhoe) นกกินปลีดำม่วง (*Nectarinia asiatica* Latham) เป็นต้น ส่วนนกที่จัดเป็นสัตว์ป่าสงวนไม่มีรายงานการพบในพื้นที่

2.2.2 จากการพิจารณาสถานภาพนกที่พบ ตามสำนักนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2560 พบว่า เป็นสัตว์ที่มีสถานะใกล้ถูกคุกคาม 2 ชนิด คือ นกปรอดหัวโขน (*Pycnonotus jocosus* Linnaeus) และนกกระจาบธรรมดา (*Ploceus philippinus* Linnaeus) เป็นสัตว์ป่าที่เป็นกังวลน้อยที่สุด 52 ชนิด ยกตัวอย่าง เช่น นกตีทอง (*Megalaima haemacephala* Muller) นกจาบคาเคราน้ำเงิน (*Nyctornis thertoni* Jardine and Selby) นกอีวาบตักแตน (*Cacomantis merulinus* Scopoli) เหยี่ยวรุ้ง (*Spilornis cheela* Latham) นกอุ้มบาตร (*Motacilla alba* Linnaeus) เป็นต้น

2.2.3 จากการพิจารณาสถานภาพนกที่พบ ตาม IUCN พบว่า เป็นสัตว์ป่าที่เป็นกังวลน้อยที่สุด 54 ชนิด เช่น นกอุ้มบาตร (*Motacilla alba* Linnaeus) นกสีชมพูสวน (*Dicaeum cruentatum* Linnaeus) นกปรอดหัวสีเข้ม (*Pycnonotus aurigaster* Vieillot) นกไต่ไม้ท้องสีเม็ดมะขาม (*Sittacac tanea* Lesson) นกแซงแซวหางป๋วงเล็ก (*Dicrurus remifer* Temminck) เป็นต้น

2.3 สัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก (Amphibians) จากการรวบรวมข้อมูลและทำการสำรวจสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกในพื้นที่ที่สำรวจพบในพื้นที่บริเวณสวนป่าหนองหญ้าปล้อง พบสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก 1 อันดับ 5 วงศ์ 10 สกุล 12 ชนิด อันดับที่พบคือ อันดับ Anura 5 วงศ์ 10 สกุล 12 ชนิด เช่น อีงอ่างบ้าน (*Kaloula pulchra* Gray) อีงน้ำเต้า (*Microhyla ornata* Dumeril and Bibron) คางคกบ้าน (*Duttaphrynus melanostictus* Schneider) ปาดบ้าน (*Polypedates leucomystax* Gravenhorst) กบหนอง (*Fejervarya limnocharis* Boie) เป็นต้น (ภาพผนวกที่ 4 และตารางผนวกที่ 6) โดยสถานภาพของชนิดพันธุ์ที่สำรวจพบ สามารถจำแนกได้ดังนี้

2.3.1 จากการพิจารณาสถานภาพของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกที่รวบรวมจากการสำรวจในพื้นที่สวนป่าหนองหญ้าปล้อง ตามพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2535 ไม่พบสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกที่เป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง

2.3.2 จากการพิจารณาสถานภาพสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกที่พบ ตามสำนักนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2560 พบว่าเป็นสัตว์ป่าที่มีสถานะใกล้ถูกคุกคาม 1 ชนิด คือ กบหัวขาป้อม (*Limnonectes kuhlii* Tschudi) สัตว์ป่าที่มีความเป็นกังวลน้อยที่สุด 9 ชนิด เช่น อีงอ่างบ้าน (*Kaloula pulchra* Gray) อีงน้ำเต้า (*Microhyla ornata* Dumeril and Bibron) คางคกบ้าน

(*Duttaphrynus melanostictus* Schneider) อึ่งหลังขีด (*Micylettai nornata* Boulenger) อึ่งแม่หนาว (*Microhyla berdmorei* Blyth) เขียดจิก (*Ranaery thraea* Schlegel) เป็นต้น

2.3.3 จากการพิจารณาสถานภาพสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกที่พบ ตาม IUCN พบว่าเป็นสัตว์ป่าที่เป็นกังวลน้อยที่สุด 11 ชนิด เช่น กบนา (*Hoplobatra chusrugulosus* Wiegman) กบหัวขำปุม (*Limnonectes kuhlii* Tschudi) อึ่งข้างดำ (*Microhyla heymonsi* Vogt) เขียดจิก (*Ranaery thraea* Schlegel) เป็นต้น

2.4 สัตว์เลื้อยคลาน (Reptiles) จากการรวบรวมข้อมูลและทำการสำรวจสัตว์เลื้อยคลานในพื้นที่ที่สำรวจพบในพื้นที่บริเวณสวนป่าหนองหญ้าปล้อง พบสัตว์เลื้อยคลาน 1 อันดับ 10 วงศ์ 16 สกุล 20 ชนิด คือ อันดับ Squamata 10 วงศ์ 16 สกุล 20 ชนิด เช่น จิ้งจกหางหนาม (*Hemidactylus frenatus* Dumeril&Bibron) กิ้งก่าเขาเล็ก (*Acanthosaura lepidogaster* Cuvier) แย้ใต้ (*Leinolepis belliana* Gray) จิ้งเหลนบ้าน (*Mabuya multifasciata* Kuhl) งูแสงอาทิตย์ (*Xenopeltis unicolor* Boie) งูลายสาบคอดแดง (*Rhabdophis subminiatus* Schlegel) เป็นต้น (ภาพผนวกที่ 5 และตารางผนวกที่ 7) โดยสถานภาพของชนิดพันธุ์ที่สำรวจพบ สามารถจำแนกได้ดังนี้

2.4.1 จากการพิจารณาสถานภาพของสัตว์เลื้อยคลานที่ได้รวบรวมจากการสำรวจในพื้นที่สวนป่าหนองหญ้าปล้อง ตามพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2535 เป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง 5 ชนิด ได้แก่ กิ้งก่าเขาเล็ก (*Acanthosaura lepidogaster* Cuvier) ตะกวด , แลน (*Varanus bengalensisnebulosus* Gray) เหี้ย (*Varanus salvator* Laurenti) งูแสงอาทิตย์ (*Xenopeltis unicolor* Boie) งูเห่ลิ้ม (*Malayopython reticulatus* Schnider)

2.4.2 จากการพิจารณาสถานภาพสัตว์เลื้อยคลานที่พบ ตามสำนักนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2560 พบว่าเป็นสัตว์ป่าที่มีสถานะใกล้ถูกคุกคาม 2 ชนิด คือ แย้ใต้ (*Leinolepis belliana* Gray) ตะกวด , แลน (*Varanus bengalensisnebulosus* Gray) เป็นสัตว์ป่าที่เป็นกังวลน้อยที่สุด 18 ชนิด เช่น จิ้งจกบ้านหางหนาม (*Hemidactylus frenatus* Dumeril&Bibron) ตุ๊กแกบ้าน (*Gekko gecko* Linnaeus) งูเห่าหม้อ (*Najakaou thia* Lesson) และงูเขียวหางไหม้ทองเหลือง (*Trimeresurus albolabris* Gray) เป็นต้น

2.4.3 จากการพิจารณาสถานภาพสัตว์เลื้อยคลานที่พบ ตาม IUCN พบว่าสัตว์ป่าที่เป็นกังวลน้อยที่สุด 20 ชนิด เช่น ตุ๊กแกบ้าน (*Gekko gecko* Linnaeus) จิ้งจกบ้านหางหนาม (*Hemidactylus frenatus* Dumeril&Bibron) ตะกวด (*Varanus bengalensisnebulosus* Gray) และงูลายสอสวน (*Xenochrophis flavipunctatus* Hallowell) งูแสงอาทิตย์ (*Xenopeltis unicolor* Boie) เป็นต้น

จากการพิจารณาสถานภาพสัตว์ป่าตามหน่วยงานต่าง ๆ ข้างต้น ทำให้ทราบว่าพื้นที่สวนป่าหนองหญ้าปล้องมีสัตว์ป่าที่มีสถานภาพการอนุรักษ์ที่สำคัญหลายชนิด ดังนั้น การดำเนินการสำรวจทรัพยากรสัตว์ป่าในพื้นที่จึงมีความสำคัญที่ต้องเร่งดำเนินการสำรวจอย่างต่อเนื่อง เพื่อเป็นประโยชน์ในการรวบรวมฐานข้อมูลสัตว์ป่า และสามารถนำไปสู่การจัดการพื้นที่ให้เหมาะสมต่อการดำรงอยู่ของสัตว์ป่าแต่ละกลุ่มต่อไป

ตารางที่ 4 สถานภาพของสัตว์ป่าที่สำรวจพบในพื้นที่สวนป่าหนองหญ้าปล้อง จังหวัดเพชรบุรี

สถานภาพ (status)		สัตว์เลื้อยคลานด้วยนม	นก	สัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก	สัตว์เลื้อยคลาน
พรบ. 2535	สัตว์ป่าสงวน (ส)	-	-	-	-
	สัตว์ป่าคุ้มครอง (ค)	3	54	-	5
สผ.	Extinct – EX	-	-	-	-
	Extinct in the Wild – EW	-	-	-	-
	Critically Endangered – CR	-	-	-	-
	Endangered – EN	-	-	-	-
	Vulnerable – VU	-	-	-	-
	Near Threatened – NT	-	2	1	2
	Least Concern – LC	12	52	9	18
	Data Deficient – DD	-	-	1	-
IUCN	Extinct – EX	-	-	-	-
	Extinct in the Wild – EW	-	-	-	-
	Critically Endangered – CR	-	-	-	-
	Endangered – EN	-	-	-	-
	Vulnerable – VU	-	-	-	-
	Near Threatened – NT	-	-	-	-
	Least Concern – LC	12	54	11	20
	Data Deficient – DD	-	-	-	-

1. ความหลากหลายทางชีวภาพพรรณพืช (Plant diversity)

ความหลากหลายทางชนิดพรรณไม้บริเวณพื้นที่อนุรักษ์ของ สวนป่าหนองหญ้าปล้อง จังหวัดเพชรบุรี พบชนิดพรรณไม้ทั้งหมด 46 ชนิด 31 สกุล 22 วงศ์ และมีค่าดัชนีความหลากหลายชนิด (Shannon-Wiener index; H') เท่ากับ 2.49 พรรณไม้เด่นในพื้นที่เริ่มมีพันธุ์ไม้ท้องถิ่นเข้ามาตั้งตัวได้มากขึ้น ที่สำคัญได้แก่ รัง (Shorea siamensis Miq.) ประดู่ป่า (*Pterocarpus macrocarpus* Kurz) ตะแบกแดง (*Lagerstroemia calyculata* Kurz) มะค่าแต้ (*Sindora siamensis* Teijsm. ex Miq. var. *siamensis*) เต็งหนาม (*Bridelia retusa* (L.) A. Juss.) กุ๊ก (*Lansea coromandelica* (Houtt.) Merr.) มะกอกเกลื้อน (*Canarium subulatum* Guillaumin) และแดง (*Xylia xylocarpa* (Roxb.) W. Theob. var. *kerrii* (Craib & Hutch.) I. C. Nielsen)

ในขณะเดียวกันบริเวณพื้นที่โล่งก็มีกลุ่มไม้เบิกนำ (pioneer species) ส่วนใหญ่เป็นกลุ่มไม้พุ่ม (shrub) หรือไม้ต้นกึ่งไม้พุ่ม (shrubby tree) เช่น เหมือดจี่ (*Memecylon scutellatum* (Lour.) Hook. & Arn.) ตั้วส้ม (*Cratoxylum formosum* (Jacq.) Benth. & Hook.) และ นกนอ (*Cleistanthus tomentosus* Hance) เป็นต้น เริ่มเข้ามาตั้งตัวได้ดีผสมผสานกับพันธุ์ไม้ท้องถิ่น (native species) อย่างไรก็ตาม พบกระถินยักษ์ (*Leucaena leucocephala* (Lam.) de Wit) ซึ่งเป็นชนิดพันธุ์พืชต่างถิ่นรุกราน (invasive alien species) เข้ามาครอบครองพื้นที่ด้วยเช่นกัน และมีแนวโน้มที่จะขยายเข้าปกคลุมพื้นที่โล่งได้หนาแน่นมากขึ้น อาจส่งผลกระทบต่อการยับยั้งการสืบต่อพันธุ์ (regeneration) ของพันธุ์ไม้ท้องถิ่น (native species) ได้ในอนาคต

ผลการวิเคราะห์สถานภาพ (status) ของพรรณพืชที่สำรวจพบ ไม่พบพันธุ์ไม้ที่จัดอยู่ในสถานภาพถูกคุกคาม (threatened) ตามการจัดของสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ONEP, 2006) และ IUCN (2010)

2. ความหลากหลายทางชีวภาพสัตว์ป่า (Wildlife diversity)

ความหลากหลายของสัตว์ป่าทั้งสี่กลุ่ม (สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม สัตว์เลื้อยคลาน สัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก และนก) ในพื้นที่เพื่อการอนุรักษ์ พบจำนวนทั้งหมด 103 ชนิด กลุ่มนกพบจำนวนชนิดมากที่สุด รองลงมาได้แก่ สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม สัตว์เลื้อยคลาน และสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์สถานภาพของสัตว์ป่าที่สำรวจพบ ตามการจัดจำแนกสถานภาพตามสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2548 และ IUCN (2010) ไม่พบชนิดพันธุ์สัตว์ป่าที่ถูกจัดอยู่ในกลุ่มสถานภาพที่ถูกคุกคาม (threatened status) ส่วนใหญ่เป็นกลุ่มที่มีสถานภาพเป็นกังวลน้อยที่สุด (least concern) หรือมีข้อมูลไม่เพียงพอ (data deficient)

เอกสารอ้างอิง

กรมทรัพยากรธรณี. 2557. การจำแนกเขตเพื่อการจัดการด้านธรณีวิทยาและทรัพยากรธรณีจังหวัด เพชรบุรี. กรุงเทพฯ

ดอกกรั๊ก มารอด และอุทิศ ภูอินทร์. 2552. นิเวศวิทยาป่าไม้. อักษรสยามการพิมพ์, กรุงเทพฯ.

สำนักนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. (2548). บทสรุป ชนิดพันธุ์ที่ถูกคุกคามของประเทศไทย. สืบค้นเมื่อวันที่ 5 กรกฎาคม 2568, จาก <http://www.fio.co.th/p/index.php/about/6-2013-06-12-02-21-02>

สำนักสำรวจดินและวางแผนการใช้ที่ดิน, (2548). ลักษณะและสมบัติของชุดดิน ภาคกลาง. ชุดดินเพชรบุรี (Petchaburi series: Pb). สืบค้นเมื่อวันที่ 5 กรกฎาคม 2568, จาก http://www.ddd.go.th/thaisoils_museum/pf_desc/central/Pb.htm

องค์การบริหารส่วนตำบลท่าตะคร้อ อำเภอนองหญ้าปล้อง จังหวัดเพชรบุรี. (2560). สภาพและข้อมูลพื้นฐาน. สืบค้นเมื่อวันที่ 5 กรกฎาคม 2568, จาก <http://www.thatakror.go.th/general1.php>

องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้. 2562. รายงานประจำปี 2561 องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้. แหล่งข้อมูล <http://www.fio.co.th/fioreport/2561.pdf>. สืบค้นเมื่อวันที่ 5 กรกฎาคม 2568

IUCN. 2010. IUCN Red List of Threatened Species Version 2012. Retrieved April 23, 2014, form <<http://www.iucnredlist.org>>

ภาคผนวก

ตารางผนวกที่ 1 รายชื่อพรรณไม้และค่าดัชนีความสำคัญ (importance value index, IVI) ในระดับไม้ต้น (Tree) พื้นที่ป่าอนุรักษ์สวนป่าหนองหญ้าปล้อง จังหวัดเพชรบุรี

ลำดับ	Species	Botanical name	Family	Habit	พื้นที่หน้าตัด (ตร.ม./Ha)	Density (ต้น/Ha)	Rdo (%)	RD (%)	RF (%)	IVI (%)
1	รัง	<i>Shorea siamensis</i> Miq.	Dipterocarpaceae	T	2.57	223	16.55	20.00	11.31	47.86
2	ประดู่ป่า	<i>Pterocarpus macrocarpus</i> Kurz	Fabaceae	T	2.35	90	15.18	8.06	5.36	28.60
3	ตะแบกแดง	<i>Lagerstroemia calyculata</i> Kurz	Lythraceae	T	1.56	100	10.07	8.96	8.93	27.96
4	มะค่าแต้	<i>Sindora siamensis</i> Teijsm. ex Miq. var. <i>siamensis</i>	Fabaceae	T	1.44	93	9.29	8.36	4.17	21.81
5	เต็งหนาม	<i>Bridelia retusa</i> (L.) A. Juss.	Phyllanthaceae	T	0.69	33	4.45	2.99	4.17	11.60
6	กูก	<i>Lannea coromandelica</i> (Houtt.) Merr.	Anacardiaceae	T	0.45	43	2.88	3.88	4.17	10.92
7	มะกอกเกลื้อน	<i>Canarium subulatum</i> Guillaumin	Burseraceae	T	1.25	10	8.06	0.90	1.79	10.74
8	แดง	<i>Xylocarpus xylocarpa</i> (Roxb.) W. Theob. var. <i>kerrii</i> (Craib & Hutch.) I. C. Nielsen	Fabaceae	T	0.33	40	2.13	3.58	4.76	10.47
9	รักใหญ่	<i>Gluta usitata</i> (Wall.) Ding Hou	Anacardiaceae	T	0.41	27	2.63	2.39	2.98	7.99
10	เหมือดจี้	<i>Memecylon scutellatum</i> (Lour.) Hook. & Arn.	Melastomataceae	S/ST	0.10	33	0.68	2.99	4.17	7.83
11	ตะโกพนม	<i>Diospyros castanea</i> (Craib) H. R. Fletcher	Ebenaceae	ST	0.18	37	1.13	3.28	2.98	7.39
12	กาสำปีก	<i>Vitex peduncularis</i> Wall. ex Schauer	Lamiaceae	T	0.56	20	3.63	1.79	1.79	7.21
13	หนามแท่ง	<i>Catunaregam tomentosa</i> (Blume ex DC.)	Rubiaceae	S/ST	0.21	30	1.33	2.69	2.98	6.99
14	ปอแก่นเทา	<i>Grewia eriocarpa</i> Juss.	Malvaceae	T	0.18	20	1.15	1.79	3.57	6.51

ตารางผนวกที่ 1 (ต่อ)

ลำดับ	Species	Botanical name	Family	Habit	พื้นที่หน้าตัด (ตร.ม./Ha)	Density (ต้น/Ha)	Rdo (%)	RD (%)	RF (%)	IVI (%)
15	ผีหมอบ	<i>Beilschmiedia roxburghiana</i> Nees	Lauraceae	T	0.34	33	2.17	2.99	1.19	6.35
16	ตัวส้ม	<i>Cratoxylum formosum</i> (Jacq.) Benth. & Hook.	Hypericaceae	T	0.16	23	1.03	2.09	2.98	6.10
17	มะม่วงหาวแมงวัน	<i>Buchanania lanzan</i> Spreng.	Anacardiaceae	T	0.15	23	0.97	2.09	2.98	6.04
18	เก็ดแดง	<i>Dalbergia oliveri</i> Gamble ex Prain	Fabaceae	T	0.26	20	1.65	1.79	2.38	5.82
19	เหมือดโลด	<i>Aporosa villosa</i> (Wall. ex Lindl.) Baill.	Phyllanthaceae	S/ST	0.15	17	0.99	1.49	2.98	5.46
20	สารภีป่า	<i>Anneslea fragrans</i> Wall.	Pentaphylacaceae	ST	0.12	23	0.80	2.09	2.38	5.27
21	เต็ง	<i>Shorea obtusa</i> Wall. ex Blume	Dipterocarpaceae	T	0.12	17	0.75	1.49	2.38	4.62
22	หมีเหม็น	<i>Litsea glutinosa</i> (Lour.) C. B. Rob.	Lauraceae	T	0.26	10	1.65	0.90	1.19	3.74
23	จิ้งป่า	<i>Bombax anceps</i> Pierre	Malvaceae	T	0.10	10	0.66	0.90	1.79	3.34
24	ป้างัน	<i>Dalbergia cana</i> Graham ex Kurz var. <i>cana</i>	Fabaceae	T	0.10	10	0.62	0.90	1.79	3.30
25	คำรอก	<i>Ellipanthus tomentosus</i> Kurz	Connaraceae	ST	0.11	13	0.70	1.19	1.19	3.08
26	ข้างนาว	<i>Ochna integerrima</i> (Lour.) Merr.	Ochnaceae	ST	0.06	10	0.38	0.90	1.79	3.06
27	นกนอน	<i>Cleistanthus tomentosus</i> Hance	Phyllanthaceae	S/ST	0.05	13	0.32	1.19	1.19	2.71
28	ยางนา	<i>Dipterocarpus alatus</i> Roxb. ex G. Don	Dipterocarpaceae	T	0.13	13	0.85	1.19	0.60	2.64
29	ตะคร้อ	<i>Schleichera oleosa</i> (Lour.) Merr.	Sapindaceae	T	0.17	10	1.10	0.90	0.60	2.59

ตารางผนวกที่ 1 (ต่อ)

ลำดับ	Species	Botanical name	Family	Habit	พื้นที่หน้าตัด (ตร.ม./Ha)	Density (ต้น/Ha)	Rdo (%)	RD (%)	RF (%)	IVI (%)
30	เค็ด	<i>Catunaregam nutans</i> (Roxb. ex Link) Tirveng.	Rubiaceae	S/ST	0.06	10	0.36	0.90	1.19	2.45
31	กระท่อมหนู	<i>Mitragyna rotundifolia</i> (Roxb.) Kuntze	Rubiaceae	T	0.19	7	1.20	0.60	0.60	2.39
32	มะม่วงป่า	<i>Mangifera pentandra</i> Hook. f.	Anacardiaceae	T	0.20	3	1.31	0.30	0.60	2.20
33	ยอป่า	<i>Morinda coreia</i> Buch.-Ham.	Rubiaceae	ST	0.05	7	0.29	0.60	1.19	2.08
34	กระบก	<i>Irvingia malayana</i> Oliv. ex A. W. Benn.	Irvingiaceae	T	0.05	10	0.34	0.90	0.60	1.83
35	ตะคร้ำ	<i>Garuga pinnata</i> Roxb.	Burseraceae	T	0.14	3	0.89	0.30	0.60	1.78
36	สารภี	<i>Millettia leucantha</i> Kurz var. <i>buteoides</i>	Fabaceae	T	0.09	7	0.58	0.60	0.60	1.77
37	แคหางค่าง	<i>Markhamia stipulata</i> (Wall.) Seem. var.	Bignoniaceae	T	0.10	3	0.66	0.30	0.60	1.55
38	ยางพลวง	<i>Dipterocarpus tuberculatus</i> Roxb.	Dipterocarpaceae	T	0.03	3	0.21	0.30	0.60	1.10
39	เก็ดดำ	<i>Dalbergia assamica</i> Benth.	Fabaceae	T	0.01	3	0.09	0.30	0.60	0.98
40	ฉนวน	<i>Dalbergia nigrescens</i> Kurz	Fabaceae	T	0.01	3	0.08	0.30	0.60	0.98
41	เปล้าใหญ่	<i>Croton persimilis</i> Müll. Arg.	Euphorbiaceae	S/ST	0.01	3	0.07	0.30	0.60	0.97
42	โมกมัน	<i>Wrightia arborea</i> (Dennst.) Mabb.	Apocynaceae	ST	0.01	3	0.06	0.30	0.60	0.96
43	คำมอกน้อย	<i>Gardenia obtusifolia</i> Roxb. ex Hook. f.	Rubiaceae	S/ST	0.01	3	0.05	0.30	0.60	0.94
					15.50	1,117	100	100	100	300

ตารางผนวกที่ 2 รายชื่อพรรณไม้และค่าดัชนีความสำคัญ (importance value index, IVI) ในระดับไม้หนุ่ม (Sapling) พื้นที่พื้นที่ป่าอนุรักษ์สวนป่าหนองหญ้าปล้อง

ลำดับ	Species	Botanical name	Family	Habit	Density (ต้น/Ha)	RD (%)	RF (%)	IVI (%)
1	เหมือดจี้	<i>Memecylon scutellatum</i> (Lour.) Hook. & Arn. var. <i>scutellatum</i>	Melastomataceae	S/ST	979	46.08	30.19	76.27
2	เหมือดโลด	<i>Aporosa villosa</i> (Wall. ex Lindl.) Baill.	Phyllanthaceae	S/ST	188	8.82	7.55	16.37
3	ตัวส้ม	<i>Cratoxylum formosum</i> (Jacq.) Benth. & Hook. f. ex Dyer	Hypericaceae	T	125	5.88	7.55	13.43
4	ตะโกพนม	<i>Diospyros castanea</i> (Craib) H. R. Fletcher	Ebenaceae	ST	83	3.92	5.66	9.58
5	รักใหญ่	<i>Gluta usitata</i> (Wall.) Ding Hou	Anacardiaceae	T	63	2.94	5.66	8.60
6	รัง	<i>Shorea siamensis</i> Miq.	Dipterocarpaceae	T	63	2.94	5.66	8.60
7	นกนอน	<i>Cleistanthus tomentosus</i> Hance	Phyllanthaceae	S/ST	83	3.92	3.77	7.70
8	แคหางค่าง	<i>Markhamia stipulata</i> (Wall.) Seem.	Bignoniaceae	T	63	2.94	3.77	6.71
9	พลับปลา	<i>Microcos tomentosa</i> Sm.	Malvaceae	T	63	2.94	3.77	6.71
10	สารภีป่า	<i>Anneslea fragrans</i> Wall.	Pentaphylacaceae	ST	63	2.94	3.77	6.71
11	กุ่ม	<i>Lannea coromandelica</i> (Houtt.) Merr.	Anacardiaceae	T	42	1.96	3.77	5.73
12	คำมอกหลวง	<i>Gardenia sootepensis</i> Hutch.	Rubiaceae	ST	42	1.96	3.77	5.73
13	เก็ดแดง	<i>Dalbergia oliveri</i> Gamble ex Prain	Fabaceae	T	42	1.96	1.89	3.85
14	คำมอกน้อย	<i>Gardenia obtusifolia</i> Roxb. ex Hook. f.	Rubiaceae	S/ST	42	1.96	1.89	3.85
15	ฝีมอบ	<i>Beilschmiedia roxburghiana</i> Nees	Lauraceae	T	42	1.96	1.89	3.85

ตารางผนวกที่ 2 (ต่อ)

ลำดับ	Species	Botanical name	Family	Habit	Density (ต้น/Ha)	RD (%)	RF (%)	IVI (%)
16	มะค่าแต้	<i>Sindora siamensis</i> Teijsm. ex Miq.	Fabaceae	T	42	1.96	1.89	3.85
17	หนามแท่ง	<i>Catunaregam tomentosa</i> (Blume ex DC.)	Rubiaceae	S/ST	42	1.96	1.89	3.85
18	มะม่วงหาวแมงวัน	<i>Buchanania lanzan</i> Spreng.	Anacardiaceae	T	21	0.98	1.89	2.87
19	โมกมัน	<i>Wrightia arborea</i> (Dennst.) Mabb.	Apocynaceae	ST	21	0.98	1.89	2.87
20	หมีเหม็น	<i>Litsea glutinosa</i> (Lour.) C. B. Rob.	Lauraceae	T	21	0.98	1.89	2.87
					2,125	100	100	200

ตารางผนวกที่ 3 รายชื่อพรรณไม้และค่าดัชนีความสำคัญ (importance value index, IVI) ในระดับกล้าไม้ (Seedling) พื้นที่พื้นที่ป่าอนุรักษ์สวนป่าหนองหญ้าปล้อง

ลำดับ	Species	Botanical name	Family	Habit	Density (ต้น/Ha)	RD (%)	RF (%)	IVI (%)
1	เหมือดจี้	<i>Memecylon scutellatum</i> (Lour.) Hook. & Arn.	Melastomataceae	S/ST	11000	39.29	30.00	69.29
2	หมีเหม็น	<i>Litsea glutinosa</i> (Lour.) C. B. Rob.	Lauraceae	T	3000	10.71	14.00	24.71
3	ตะโกพนม	<i>Diospyros castanea</i> (Craib) H. R. Fletcher	Ebenaceae	ST	2667	9.52	10.00	19.52
4	มะม่วงหาวแมงวัน	<i>Buchanania lanzan</i> Spreng.	Anacardiaceae	T	2000	7.14	8.00	15.14
5	เหมือดโสด	<i>Aporosa villosa</i> (Wall. ex Lindl.) Baill.	Phyllanthaceae	S/ST	2000	7.14	8.00	15.14
6	มะนาวผี	<i>Atalantia monophylla</i> (L.) DC.	Rutaceae	ST	1333	4.76	4.00	8.76
7	ยางพลวง	<i>Dipterocarpus tuberculatus</i> Roxb.	Dipterocarpaceae	T	1000	3.57	4.00	7.57
8	สารภีป่า	<i>Anneslea fragrans</i> Wall.	Pentaphylacaceae	ST	1000	3.57	4.00	7.57
9	แคทางค่าง	<i>Markhamia stipulata</i> (Wall.) Seem. var. <i>stipulata</i>	Bignoniaceae	T	667	2.38	4.00	6.38
10	ยอป่า	<i>Morinda coreia</i> Buch.-Ham.	Rubiaceae	ST	667	2.38	4.00	6.38
11	ผีหมอบ	<i>Beilschmiedia roxburghiana</i> Nees	Lauraceae	T	1000	3.57	2.00	5.57
12	มะค่าแต้	<i>Sindora siamensis</i> Teijsm. ex Miq. var. <i>siamensis</i>	Fabaceae	T	667	2.38	2.00	4.38
13	ตะแบกแดง	<i>Lagerstroemia calyculata</i> Kurz	Lythraceae	T	333	1.19	2.00	3.19
14	เต็ง	<i>Shorea obtusa</i> Wall. ex Blume	Dipterocarpaceae	T	333	1.19	2.00	3.19
15	พลับพลา	<i>Microcos tomentosa</i> Sm.	Malvaceae	T	333	1.19	2.00	3.19
					28,000	100	100	200

ตารางผนวกที่ 4 ชนิดสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมที่สำรวจพบบริเวณพื้นที่อนุรักษ์ของสวนป่าหนองหญ้าปล้อง จังหวัดเพชรบุรี

ลำดับ	ชื่อสามัญ	ชื่อวิทยาศาสตร์	สัตว์ที่สำรวจพบ	สถานภาพ		
				IUCN 2010	สพ 2005	พรบ. 2535
	Order Lagomorpha					
	Family Leporidae					
1	กระต่ายป่า	<i>Lepus pequensis</i> Blyth	+			ค
	Order Rodentia					
	Family Sciuridae					
2	กระรอกทองแดง	<i>Callosciurus erythraeus</i> Pallas	+	LC	LC	
3	กระจ๊อน	<i>Menetes berdmorei</i> Blyth	+	LC	LC	
	Family Pteromyidae					
	Family Muridae					
4	หนูท้องขาว	<i>Rattus rattus</i> Linnaeus	+	LC	LC	
5	หนูนาเล็ก	<i>Rattus losea</i> Swinhoe	+	LC	LC	
6	หนูพุกใหญ่	<i>Bandicota indica</i> Bechstein	+	LC	LC	
7	อ้นใหญ่	<i>Rhizomys sumatrensis</i> Raffles	+	LC	LC	
8	อ้นเล็ก	<i>Cannomys badius</i> Hodgson	+	LC	LC	

ตารางผนวกที่ 4 (ต่อ)

ลำดับ	ชื่อสามัญ	ชื่อวิทยาศาสตร์	สัตว์ที่สำรวจพบ	สถานภาพ		
				IUCN 2010	สพ 2005	พรบ. 2535
	Order Carnivora					
	Family Viverridae					
9	อีเห็นหูต่าง, อีเห็นหน้าขาว	Arctogalidaia trivirgata Gray	+			
	Order Chiroptera					
	Family Pteropodidae					
10	ค้างคาวบัวพันรี	Rousettus leschenaulti Desnarest	+	LC	LC	
11	ค้างคาวขอบหูขาวกลาง	Cynopterus sphinx Vahl	+	LC	LC	
	Order Scandentia					
	Family Tupaiidae					
12	กระแตไต่	Tupaia gils Diard	+			
13	กระแตเล็ก	Tupaia minor Gunther	+	LC	LC	ค
	Order Scandentia					
	Family Suidae					
14	หมูป่า	Sus scrofa Linnaeus	+	LC	LC	

ตารางผนวกที่ 4 (ต่อ)

ลำดับ	ชื่อสามัญ	ชื่อวิทยาศาสตร์	สัตว์ที่สำรวจพบ	สถานภาพ		
				IUCN 2010	สพ 2005	พรบ. 2535
	Order Artiodactyla					
	Family Cervidae					
15	กวางป่า	<i>Cervus unicolor</i> Kerr		LC	LC	ค

หมายเหตุ:

+ = สำรวจพบในพื้นที่

EX = สูญพันธุ์ (Extinct)

EN = ใกล้สูญพันธุ์ (Endangered)

LC = ไม่น่ากังวล (Least concern)

EW = สูญพันธุ์ในธรรมชาติ (Extinct in the wild) CR = เสี่ยงต่อการสูญพันธุ์อย่างยิ่ง (Critically endangered)

VU = มีแนวโน้มใกล้สูญพันธุ์ (Vulnerable)

NT = ใกล้ถูกคุกคาม (Near threatened)

DD = ข้อมูลไม่เพียงพอ (Data deficient)

ตารางผนวกที่ 5 ชนิดนกที่สำรวจพบบริเวณพื้นที่อนุรักษ์ของสวนป่าหนองหญ้าปล้อง จังหวัดเพชรบุรี

ลำดับ	ชื่อสามัญ	ชื่อวิทยาศาสตร์	สัตว์ที่สำรวจพบ	สถานภาพ		
				IUCN 2010	สผ 2005	พรบ. 2535
Order Galliformes						
Family Phasianidae						
1	นกกระทาทู่ง	<i>Francolinus pintadeanus</i> Scopoli	+	LC	LC	ค
2	ไก่ป่า	<i>Gallus gallus</i> Linnaeus	+	LC	LC	ค
Order Piciformes						
Family Picidae						
3	นกหัวขวานสีตาล	<i>Celeus brachyurus</i> Vieillot	+	LC	LC	ค
Family Megalaimidae						
4	นกตั้งล้อ	<i>Megalaima virens</i> Boddaert	+	LC	LC	ค
5	นกโพระดกธรรมดา	<i>Megalaima lineata</i> Vieillot	+	LC	LC	ค
6	นกโพระดกหูเขียว	<i>Megalaima faiostricta</i> Temminck	+	LC	LC	ค
7	นกตีทอง	<i>Megalaima haemacephala</i> Muller	+	LC	LC	ค
Order Coraciiformes						
Family Coraciidae						
8	นกตะขาบทู่ง	<i>Coracias benghalensis</i> Linnaeus	+	LC	LC	ค

ตารางผนวกที่ 5 (ต่อ)

ลำดับ	ชื่อสามัญ	ชื่อวิทยาศาสตร์	สัตว์ที่สำรวจพบ	สถานภาพ		
				IUCN 2010	สผ 2005	พรบ. 2535
Family Alcedinidae						
9	นกกระเต็นน้อยธรรมดา	Alcedo atthis Linnaeus	+	LC	LC	ค
10	นกกระเต็นใหญ่ธรรมดา	Halcyon capensis Linnaeus	+			ค
11	นกกระเต็นอกขาว	Halcyon smyrnensis Linnaeus	+	LC	LC	ค
Family Meropidae						
12	นกจาบคาเคราน้ำเงิน	Nyctyornisa thertoni Jardine and Selby	+	LC	LC	ค
13	นกจาบคาเล็ก	Meropso rientalis Latham	+	LC	LC	ค
14	นกจาบคาหัวสีส้ม	Meropsles chenaulti Vieillot	+	LC	LC	ค
Order Cuculiformes						
Family Cuculidae						
15	นกอีวาบตั๊กแตน	Cacomantis merulinus Scopoli	+	LC	LC	ค
Family Centropodidae						
16	นกกระปูดใหญ่	Centopus sinensis Stephens	+	LC	LC	ค
17	นกกระปูดเล็ก	Centropus bengalensis Gmelin	+	LC	LC	ค

ตารางผนวกที่ 5 (ต่อ)

ลำดับ	ชื่อสามัญ	ชื่อวิทยาศาสตร์	สัตว์ที่สำรวจพบ	สถานภาพ		
				IUCN 2010	สพ 2005	พรบ. 2535
	Order Apodiformes					
	Family Apodidae					
18	นกแอ่นตาล	<i>Cypsiurus balasinensis</i> Gray	+	LC	LC	ค
19	นกแอ่นบ้าน	<i>Apusaf finis</i> Gray	+			ค
	Order Strigiformes					
	Family Strigidae					
20	นกเค้าโมงนกเค้าแมว	<i>Glaucidium cuculoides</i> Vigors	+	LC	LC	ค
	Family Caprimulgidae					
21	นกตบยุงหางยาว	<i>Caprimulgus macrurus</i> Horsfield	+	LC	LC	ค
	Order Columbiformes					
	Family Columbidae					
22	นกพิราบป่า	<i>Columba livia</i> Gmelin	+	LC	LC	
23	นกเขาใหญ่	<i>Streptopelia chinensis</i> Scopoli	+	LC	LC	ค
24	นกเขาไฟ	<i>Streptopelia tranquebarica</i> Hermann	+	LC	LC	ค
25	นกเขาเปลา์ธรรมดา	<i>Treron curvirostra</i> Gmelin	+	LC	LC	ค

ตารางผนวกที่ 5 (ต่อ)

ลำดับ	ชื่อสามัญ	ชื่อวิทยาศาสตร์	สัตว์ที่สำรวจพบ	สถานภาพ		
				IUCN 2010	สพ 2005	พรบ. 2535
	Order Gruiformes					
	Family Rallidae					
26	นกกวัก	<i>Amaurornis phoenicurus</i> Pennant	+	LC	LC	ค
	Order Ciconiiformes					
	Family Charadriidae					
27	นกกระแตแต้แว๊ด	<i>Vanellus indicus</i> Boddaert	+	LC	LC	ค
	Family Accipitridae					
28	เหยี่ยวขาว	<i>Elanus caeruleus</i> Desfontaines	+	LC	LC	ค
29	เหยี่ยวแดง	<i>Halias turindus</i> Boddaert	+	LC	LC	ค
30	เหยี่ยวรุ้ง	<i>Spilornis cheela</i> Latham	+	LC	LC	ค
31	เหยี่ยวผึ้ง	<i>Pernis ptilorhyncus</i> Temminck	+	LC	LC	ค
32	เหยี่ยนนกเขาชิศรา	<i>Accipiter badius</i> Gmelin	+	LC	LC	ค
	Order Passeriformes					
	Family Laniidae					
33	นกอีเสือสีน้ำตาล	<i>Lanius cristatus</i> Linnaeus	+	LC	LC	ค

ตารางผนวกที่ 5 (ต่อ)

ลำดับ	ชื่อสามัญ	ชื่อวิทยาศาสตร์	สัตว์ที่สำรวจพบ	สถานภาพ		
				IUCN 2010	สผ 2005	พรบ. 2535
Family Corvidae						
34	อีกา	<i>Corvus macrorhynchos</i> Wagler	+	LC	LC	ค
35	นกอีแพรดแถบอกดำ	<i>Rhipidura javanica</i> Sparman	+	LC	LC	ค
36	นกแขวงแขวหางปลา	<i>Dicrurus macrocerus</i> Vieillot	+	LC	LC	ค
37	นกแขวงแขวหางบัวเล็ก	<i>Dicrurus remifer</i> Temminck	+	LC	LC	ค
38	นกจับแมลงจุกดำ	<i>Hypothymis azurea</i> Boddaert	+	LC	LC	ค
Family Muscicapidae						
39	นกกาขเหน็บ	<i>Copsychus saularis</i> Linnaeus	+	LC	LC	ค
40	นกกาขเหน็บ	<i>Copsychus malabaricus</i> Scopoli	+	LC	LC	ค
Family Sittidae						
41	นกไต่ไม้ท้องสีเมืดมะขาม	<i>Sittaca stanea</i> Lesson	+	LC	LC	ค
Family Hirundinidae						
42	นกนางแอ่นบ้าน	<i>Hirundo rustica</i> Linnaeus	+	LC	LC	ค
Family Pycnonotidae						
43	นกปรอดเหลืองหัวจุก	<i>Pycnonotus melanicterus</i> Gmelin	+	LC	LC	ค

ตารางผนวกที่ 5 (ต่อ)

ลำดับ	ชื่อสามัญ	ชื่อวิทยาศาสตร์	สัตว์ที่สำรวจพบ	สถานภาพ		
				IUCN 2010	สพ 2005	พรบ. 2535
44	นกปรอดหัวโขน	<i>Pycnonotus jocosus</i> Linnaeus	+	LC	NT	ค
45	นกปรอดหัวสีเขม่า	<i>Pycnonotus aurigaster</i> Vieillot	+	LC	LC	ค
46	นกปรอดสวน	<i>Pycnonotus blanfordi</i> Jerdon	+	LC	LC	ค
47	นกปรอดโองเมืองเหนือ	<i>Alophoixus pallidus</i> Swinhoe	+	LC	LC	ค
Family Cisticolidae						
48	นกกระจับหญ้าสีข้างแดง	<i>Priniarufescens</i> Blyth	+	LC	LC	ค
Family Zosteropidae						
Family Sylviidae						
49	นกกระจับธรรมดา	<i>Orthotomus sutorius</i> Pennant	+	LC	LC	ค
Family Nectariniidae						
50	นกสีชมพูสวน	<i>Dicaeum cruentatum</i> Linnaeus	+	LC	LC	ค
51	นกกินปลีอกเหลือง	<i>Nectarinia jugularis</i> Linnaeus	+	LC	LC	ค
52	นกกินปลีดำม่วง	<i>Nectarinia asiatica</i> Latham	+	LC	LC	ค
53	นกปลีกล้วยเล็ก	<i>Arachno theralongirostra</i> Latham	+	LC	LC	ค

ตารางผนวกที่ 5 (ต่อ)

ลำดับ	ชื่อสามัญ	ชื่อวิทยาศาสตร์	สัตว์ที่สำรวจพบ	สถานภาพ		
				IUCN 2010	สพ 2005	พรบ. 2535
	Family Passeridae					
54	นกอุ้มบาตร	<i>Motacilla alba</i> Linnaeus	+	LC	LC	ค
55	นกกระจอกบ้าน	<i>Passer montanus</i> Linnaeus	+	LC	LC	
56	นกกระจาบธรรมดา	<i>Ploceus philippinus</i> Linnaeus	+	LC	NT	ค

หมายเหตุ:

+ = สำรวจพบในพื้นที่

- = ไม่พบจากการสำรวจ

EX = สูญพันธุ์ (Extinct)

EW = สูญพันธุ์ในธรรมชาติ (Extinct in the wild) CR = เสี่ยงต่อการสูญพันธุ์อย่างยิ่ง (Critically endangered)

EN = ใกล้สูญพันธุ์ (Endangered)

VU = มีแนวโน้มใกล้สูญพันธุ์ (Vulnerable)

NT = ใกล้ถูกคุกคาม (Near threatened)

LC = ไม่น่ากังวล (Least concern)

DD = ข้อมูลไม่เพียงพอ (Data deficient)

ตารางผนวกที่ 6 ชนิดสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกที่สำรวจพบบริเวณพื้นที่อนุรักษ์ของสวนป่าหนองหญ้าปล้อง จังหวัดเพชรบุรี

ลำดับ	ชื่อสามัญ	ชื่อวิทยาศาสตร์	สัตว์ที่สำรวจพบ	สถานภาพ		
				IUCN 2010	สพ 2005	พรบ. 2535
	Order Anura					
	Family Bufonidae					
1	คางคกบ้าน	<i>Duttaphrynus melanostictus</i> Schneider	+	LC	LC	
	Family Dicroglossidae					
2	กบหนอง,เขียดอีโม้	<i>Fejervarya limnocharis</i> Boie	+	LC	DD	
3	กบนา	<i>Hoplobatrachus rugulosus</i> Wiegman	+	LC	LC	
4	กบห้วยขาป๋ม	<i>Limnonectes kuhlii</i> Tschudi	+	LC	NT	
5	เขียดจะนา	<i>Occidozyga lima</i> Gravenhorst	+	LC	LC	
	Family Microhylidae					
6	อึ่งหลังขีด	<i>Micylettai nornata</i> Boulenger	+		LC	
7	อึ่งอ่างบ้าน	<i>Kaloula pulchra</i> Gray 1831	+	LC		
8	อึ่งแม่หนาว	<i>Microhyla berdmorei</i> Blyth	+	LC	LC	
9	อึ่งน้ำเต้า	<i>Microhyla ornata</i> Dumeril&Bibron	+	LC	LC	
10	อึ่งข้างดำ	<i>Microhyla heymonsi</i> Vogt	+	LC	LC	

ตารางผนวกที่ 6 (ต่อ)

ลำดับ	ชื่อสามัญ	ชื่อวิทยาศาสตร์	สัตว์ที่สำรวจพบ	สถานภาพ		
				IUCN 2010	สผ 2005	พรบ. 2535
	Family Ranidae					
11	เขียดจิก	<i>Hylarana erythraea</i> Schlegel	+	LC	LC	
	Family Rhacophoridae					
12	ปาดบ้าน , เขียดตะปาด	<i>Polypedates leucomystax</i> Gravenhorst	+	LC	LC	

หมายเหตุ:

+ = สำรวจพบในพื้นที่

EX = สูญพันธุ์ (Extinct)

EW = สูญพันธุ์ในธรรมชาติ (Extinct in the wild) CR = เสี่ยงต่อการสูญพันธุ์อย่างยิ่ง (Critically endangered)

EN = ใกล้สูญพันธุ์ (Endangered)

VU = มีแนวโน้มใกล้สูญพันธุ์ (Vulnerable)

NT = ใกล้ถูกคุกคาม (Near threatened)

LC = ไม่น่ากังวล (Least concern)

DD = ข้อมูลไม่เพียงพอ (Data deficient)

ตารางผนวกที่ 7 ชนิดสัตว์เลื้อยคลานที่สำรวจพบบริเวณพื้นที่อนุรักษ์ของสวนป่าหนองหญ้าปล้อง จังหวัดเพชรบุรี

ลำดับ	ชื่อสามัญ	ชื่อวิทยาศาสตร์	สัตว์ที่สำรวจพบ	สถานภาพ		
				IUCN 2010	สผ 2005	พรบ. 2535
Order SQUAMATA						
Family GEKKONIDAE						
1	จิ้งจกหางหนาม	<i>Hemidactylus frenatus</i> Dumeril&Bibron	+	LC	LC	
2	จิ้งจกหางเรียบ	<i>Hemidactylus garnotii</i> Dumeril&Bibron	+	LC	LC	
3	จิ้งจกหางแบน	<i>Cosymbotus platyurus</i> Scghneider	+	LC	LC	
4	ตุ๊กแกบ้าน	<i>Gekko gecko</i> Linnaeus	+	LC	LC	
Family AGAMIDAE						
5	กิ้งก่าเขาเล็ก	<i>Acanthosaura lepidogaster</i> Cuvier	+	LC	LC	ค
6	กิ้งก่าหัวแดง	<i>Calotes versicolor</i> Daudin	+	LC	LC	
Family UROMASTYCIDAE						
7	แย้ใต้	<i>Leinolepis belliana</i> Gray	+	LC	NT	
Family SCINCIDAE						
8	จิ้งเหลนหางยาว	<i>Mabuya longicaudata</i> Hallowell	+	LC	LC	
9	จิ้งเหลนบ้าน	<i>Mabuya multifasciata</i> Kuhl	+	LC	LC	
10	จิ้งเหลนเรียวท้องเหลือง	<i>Lygosoma bowringii</i> Günther	+	LC	LC	

ตารางผนวกที่ 7 (ต่อ)

ลำดับ	ชื่อสามัญ	ชื่อวิทยาศาสตร์	สัตว์ที่สำรวจพบ	สถานภาพ		
				IUCN 2010	สผ 2005	พรบ. 2535
	Family VARANIDAE					
11	ตะกวด , แล่น	<i>Varanus bengalensisnebulosus</i> Gray	+	LC	NT	ค
12	เหี้ย	<i>Varanus salvator</i> Laurenti	+	LC	LC	ค
	Family XENOPELTIDAE					
13	งูแสงอาทิตย์	<i>Xenopeltis unicolor</i> Boie	+	LC	LC	ค
	Family PYTHONIDAE					
14	งูเหลือม	<i>Malayopython reticulatus</i> Schneider	+	LC	LC	ค
	Family COLUBRIDAE					
15	งูลายสอสวน	<i>Xenochrophis flavipunctatus</i> Hallowell	+	LC	LC	
16	งูลายสอใหญ่	<i>Xenochrophis piscator</i> Schneider	+	LC	LC	
17	งูลายสาคอแดง	<i>Rhabdophis subminiatus</i> Schlegel	+	LC	LC	
18	งูสิงบ้าน , งูเห่าทะเล	<i>Ptyas korros</i> Schlegel	+	LC	LC	
	Family ELAPIDAE					
19	งูเห่าหม้อ	<i>Naja kaouthia</i> Lesson	+	LC	LC	

ตารางผนวกที่ 7 (ต่อ)

ลำดับ	ชื่อสามัญ	ชื่อวิทยาศาสตร์	สัตว์ที่สำรวจพบ	สถานภาพ		
				IUCN 2010	สผ 2005	พรบ. 2535
Family VIPERIDAE						
20	งูเขียวหางไหม้ท้องเหลือง	<i>Trimeresurus albolabris</i> Gray	+	LC	LC	

หมายเหตุ:

+ = สำรวจพบในพื้นที่

EX = สูญพันธุ์ (Extinct)

EW = สูญพันธุ์ในธรรมชาติ (Extinct in the wild) CR = เสี่ยงต่อการสูญพันธุ์อย่างยิ่ง (Critically endangered)

EN = ใกล้สูญพันธุ์ (Endangered)

VU = มีแนวโน้มใกล้สูญพันธุ์ (Vulnerable)

NT = ใกล้ถูกคุกคาม (Near threatened)

LC = ไม่น่ากังวล (Least concern)

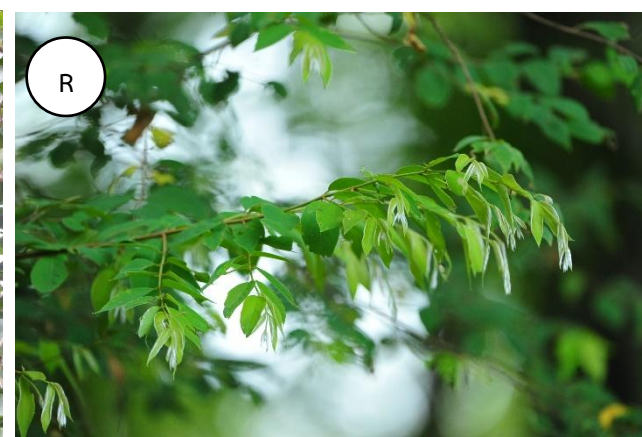
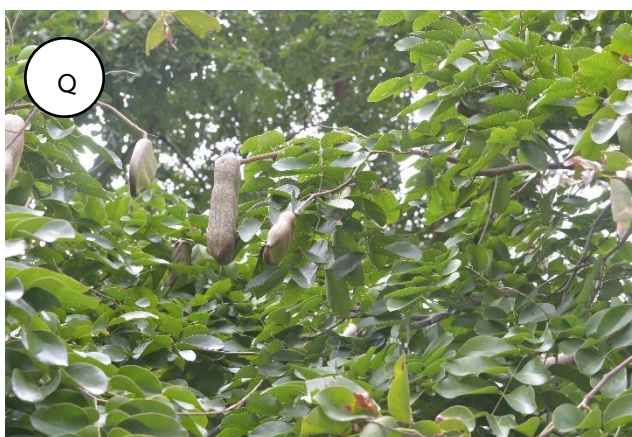
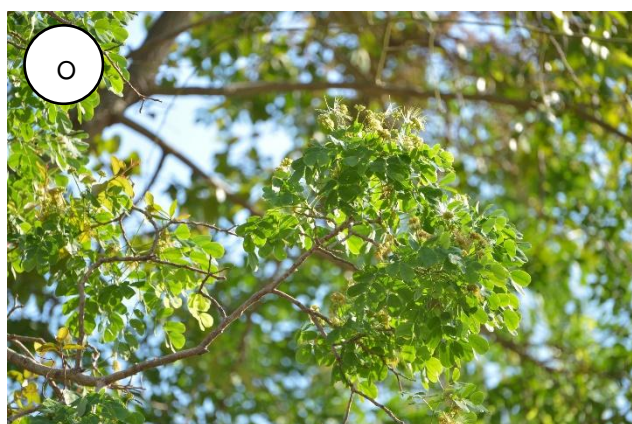
DD = ข้อมูลไม่เพียงพอ (Data deficient)

ภาพผนวกที่ 1 ชนิดพรรณไม้เด่นบางชนิดในพื้นที่สวนป่าหนองหญ้าปล้อง: A) สัก B) มะตูม C) สารธร
D) ตะคร้อ E) แคหัวหมู และ F) ฉนวน

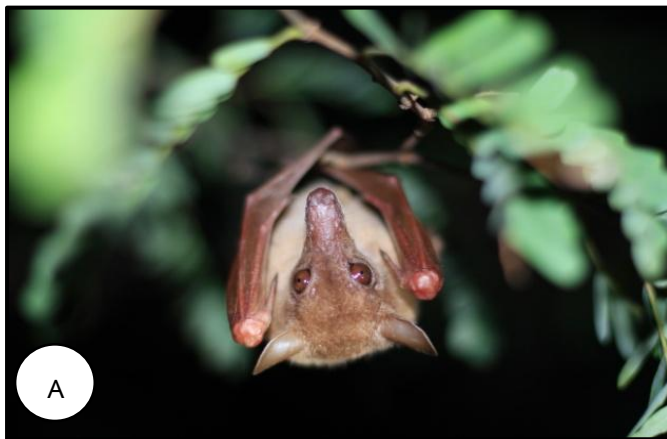
ภาพผนวกที่ 1 (ต่อ) G) ตะแบกเกรียบ H) เปล้าใหญ่ I) ตาเสือ J) กระโดน K) จั้วป่า และ L) ยอเถื่อน

ภาพผนวกที่ 1 (ต่อ) M) ช้อ, N) โมกหลวง, O) ถ่อน , P) กางขี้มอด, Q) มะค่าโมง และ R) ตะเคียนหนู

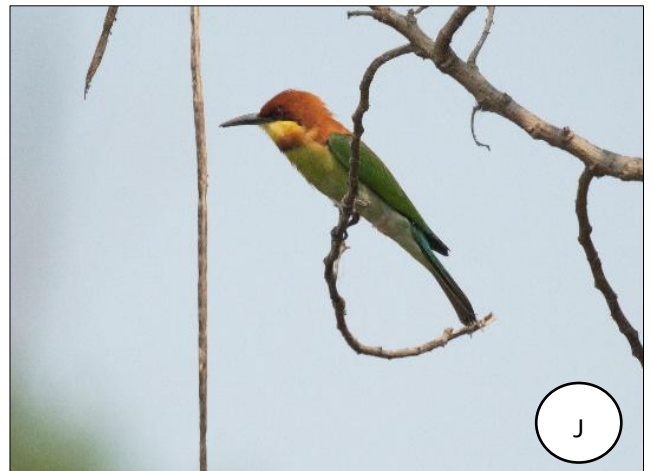
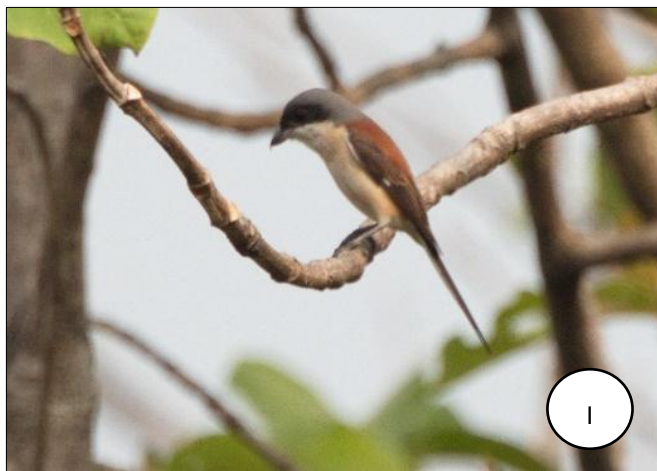
ภาพผนวกที่ 1 (ต่อ) S) ประดู่, T) กระจับปี่, U) ยมหิน, V) แดง, W) คอแล่น, X) มะเดื่อปล้อง และ Y) สมพง

ภาพผนวกที่ 2 สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมบางชนิดที่พบในพื้นที่สวนป่าหนองหญ้าปล้อง: A) ค้างคาวหน้ายาวใหญ่, B) ค้างคาวเล็บกุด, C) กระจ๊วน, D) กระแตเหนือ, E) กระเล็นปลายหูสั้น และ F) พังพอนเล็ก

ภาพผนวกที่ 3 นกบางชนิดที่สำรวจพบในพื้นที่สวนป่าหนองหญ้าปล้อง: A) นกกระแตแต้แว๊ด, B) นกเค้าหุยาาเล็ก, C) นกเค้าจุด, D) นกปรอดหัวสีเขม่า, E) นกพญาไฟใหญ่, และ F) นกตะขาบทุ่ง

ภาพผนวกที่ 3 (ต่อ); G) นกหัวขวานต่างแกระ, H) เหยี่ยวกิ่งก่าสีดำ, I) นกอีเสือหลังแดง, J) นกจาบคาหัวสีส้ม และ L) แสงแขวหงอนขน

M

N

O

P

Q

R

ภาพนกที่ 3 (ต่อ); M) นกจับแมลงสีฟ้าอ่อน, N) เค้าดินทุ่ง , O) นกกินปลีดำม่วง, P) จับแมลงปีกสีน้ำตาล, Q) พรอดสวน และ R) นกเอี้ยงสาริกา

S

T

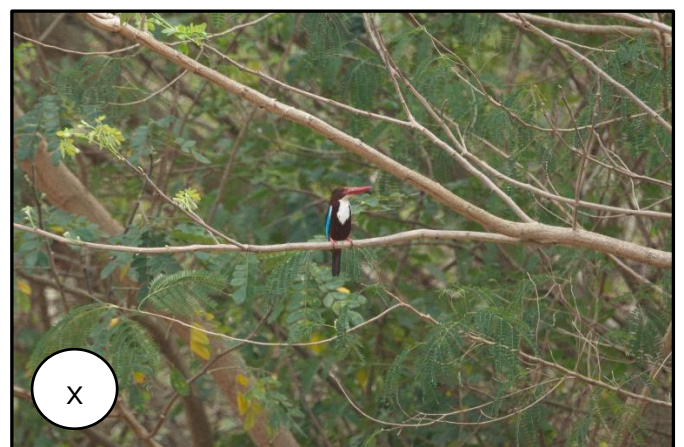
U

V

W

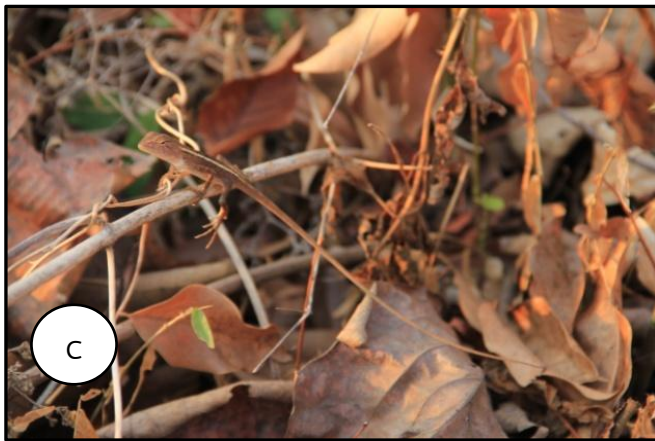

X

ภาพผนวกที่ 3 (ต่อ); S) นกเหยี่ยวปีกแดง, T) นกเหยี่ยวรุ้ง, U) นกเขนน้อยปีกแถบขาว,
V) นกแซงแซวหางป๋วงใหญ่ , W) นกกระตีดัดขี้หมู และ X) นกกระเต็นอกขาว

ภาพผนวกที่ 4 สัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกบางชนิดที่สำรวจพบในพื้นที่สวนป่าหนองหญ้าปล้อง: A) อึ่งขาคำ, B) อึ่งน้ำเต้า, C) คางคกบ้าน, D) ปาดบ้าน, E) เขียดหลังป้อมที่ราบ และ F) กบหนอง

ภาพผนวกที่ 5 สัตว์เลื้อยคลานบางชนิดที่สำรวจพบในพื้นที่สวนป่าหนองหญ้าปล้อง: A) จิ้งจกบ้านหางหนาม, B) แย้ใต้, C) กิ้งก่าแก้วเหนือ, D) จิ้งจกดินสยาม,

จัดทำโดย

คณะสำรวจ และตรวจติดตามความหลากหลายทางชีวภาพ องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้เขตบ้านโป่ง

1) ผู้จัดการองค์การอุตสาหกรรมป่าไม้เขตบ้านโป่ง	ประธานคณะสำรวจ
2) หัวหน้างานแผนงานและประเมินผล ออป. เขตบ้านโป่ง	คณะสำรวจ
3) นายภาณุวัฒน์ คำกาง พนักงาน (ระดับ 5) งานสวนป่าทองผาภูมิ	คณะสำรวจ
4) นายณัฐวุฒิ ภูวดล หัวหน้างาน (ระดับ 5) งานสวนหนองโรง	คณะสำรวจ